

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií Brno

Základní lidská práva - ochrana osobních údajů

Bakalářská práce

Vedoucí práce:
PhDr. Mgr. Zdeňka Vaňková

Vypracoval:
Aleš Staněk

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Základní lidská práva - ochrana osobních údajů“ zpracoval samostatně a použil jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.
Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

Brno dne 28. 3. 2012

.....
Aleš Staněk

Poděkování:

Chtěl bych poděkovat paní PhDr. Mgr. Zdeňce Vaňkové za konzultace a vedení mé bakalářské práce.

Také bych chtěl poděkovat své manželce Iloně za podporu a pomoc a svému bratřovi Milošovi, za to, že mi jako můj zaměstnavatel umožnil věnovat se zpracování mé bakalářské práce.

Aleš Staněk

Úvod2	
TEORETICKÁ ČÁST	5
1.1. Etický kodex základních lidských práv	5
1.2. Legislativa v prostředí ČR	6
1.3. Ochrana osobních údajů	9
2. Společnost a teorie jednání jedince	13
2.1. Identita jedince	18
3. Kybernetická společnost a její základní znaky	19
3.1. Internetové prostředí	19
3.2. Web aplikace a sdílení informací a znalostí	20
3.3. Sociální sítě a vytváření kybernetické identity jedince	20
3.4. Statistika společnosti Socialbakers Ltd	21
EMPIRICKÁ ČÁST	22
4. Empirický výzkum	22
4.1. Stanovení cílů a hypotéz	22
4.2. Způsob provedení	23
4.3. Struktura dotazníku	24
4.4. Vyhodnocení výzkumu	25
1) Skladba respondentů podle pohlaví a věku a vzdělání	25
2) Počítačová znalost	26
3) Založen účet na Facebooku	27
4) Splnění podmínek pro užívání Facebooku	27
5) Délka používání účtu v síti Facebook, četnost přihlášení, počet kontaktů a ochota, či neochota zrušit účet	29
6) Vyhodnocení chování respondentů v souvislosti s riziky spojenými s užíváním informačních technologií	31
7) Vyhodnocení chování respondentů v souvislosti s rizikovostí jejich konkrétního jednání	34
5. Závěr	36
6. Resumé	38
7. Anotace	39
7.1. Klíčová slova	39
8. Annotation	39
8.1. Keywords	39
9. Seznam použité literatury, prameny	39
Právní předpisy	39
Literatura	40
Normy	40
Zdroje ze sítě internet	41
10. Seznam příloh:	41

Úvod

Je v lidské povaze prosazovat si své zájmy. Jenže prosazení zájmů jedince je vždy na úkor někoho, nebo něčeho jiného. Dala by se použít věta, kterou napsal **Zechariah Chafee**¹ ve své knize Svoboda projevu v čase války: „*Tvoje svoboda máchat rukama končí tam, kde začíná můj nos*“, dnes je však mnohem známější parafráze této věty „*Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého*“. V tomto zobecněném tvaru však není zcela jasné, kdo prosazuje svůj zájem. Je to ten první nebo ten druhý, kdo si má užívat výsad svobody? Připadá nám správné a přirozené, že je náš život řízen pravidly (zákony)? Tato pravidla nám na jedné straně dávají volnost v konání, na druhé straně nás v našem chování svazují.

Snaha zajistit lidská práva zákonem sahá do vzdálené historie asi 3000 až 2000 let před naším letopočtem. V té době vznikla a rozvíjela se sumerská říše, jedna z nejstarších civilizací světa, která již používala vlastní písmo. V sumerských zákonících jsou ustanovení², která chrání nejen svobodné muže, ale i ženy, děti a nevolníky. Snahy o kodifikaci práv v evropských státních uskupeních jsou podstatně mladší a to z období středověku. Zřejmě první legislativou omezující neomezenou moc panovníka byla **Listina svobod** (Charter of Liberties³) z roku 1100. Anglický panovník Jindřich I. dobrovolně podřídil svou moc zákonům. Dalším omezením práv panovníka v Anglii bylo vydání dokumentu **Magna charta libertatum**⁴. Anglický král Jan v roce 1215 podlehl společenskému tlaku šlechty a podepsal tento dokument. Listina zajišťovala práva šlechticů vůči panovníkovi, ale později se v prostředí obyčejového práva rozšiřovala na další poddané. V českých zemích lze z této doby nalézt náznaky snahy o zakotvení práv poddaných třeba v ustanovení **Horního zákona** krále Václava II. z roku 1300, ten zakazuje práci dětí v dolech. Velké změny nastaly až v 18. století s vlnou osvícenství. Rozšiřuje se názor, že člověk svá práva „má“ jako Boží tvor od přírody a od narození, a protože mu je nikdo nedal, nesmí mu je nikdo ani brát. V roce 1789 vznikly dva důležité dokumenty a to francouzská „*Deklarace práv člověka a občana*“ (26. srpna 1789) a americký „*Bill of Rights*“, který však začal platit až v roce 1791. Zatímco v USA se listina práv stala součástí ústavního práva, ve Francii ani v ostatních

---

¹ Z. Chafee: Freedom of Speech in War Time, 1919

² www.ucebnice-dejepisu.ic.cz/0102-dejiny-mezopotamie-akkadska-rise-sumerska-rise-babylon.php

³ Encyclopædia Britannica <http://www.britannica.com/> (16.2.2011)

⁴ Velká listina práv a svobod

evropských státech tomu tak nebylo a lidská práva se stala předmětem zákonodárství až po Druhé světové válce.

Z předchozích řádků je zřejmé, že cesta k dnešnímu právnímu stavu v oblasti lidských práv a jejich ochrany je dlouhá a složitá. Chování některých lidí je v silném kontrastu se snahou zákonodárců. Zatímco legislativci se snaží vytvářet zákony chránící lidská práva, mnozí lidé se dobrovolně svých práv na ochranu vzdávají a vkládají své osobní údaje do pomyslných rukou uživatelů a správců sociálních sítí. 21. století bývá nazýváno věkem informací. Podle knihy **Fungující společnost**⁵ amerického ekonoma Petera Ferdinanda Druckera vzniká v současnosti „Nová společnost“. Pro novou společnost, jak ji definuje Drucker, bude znakem *sdílení znalostí*, tj. vzniká Společnost znalostí (Knowledge society). V industriální společnosti (18. až 20. století) byla znakem souvztažnost následujících pojmů *stroj-výroba-doprava-logistika*, tudíž byla nezbytná potřeba vlastnit know-how pro výrobu efektivních strojů, rychlejší výroby kvalitnějších produktů, úspornější a včasné dopravy nebo promyšlené logistiky. Pro budoucí novou společnost 21. století bude dle P. Druckera znakem souvztažnost následujících pojmů *informace-znalost-smysl-rozhodnutí*, tudíž bude potřeba mít dostatek dat, rychlých komunikací a účinných analytických nástrojů. V uvedeném kontextu, tak není Internet již jen fenoménem či pouze počítačovou sítí, ale Internet se stává prostorem, tj. kybernetickým společenským prostorem, se zcela novým kodexem chování jeho uživatelů. V tomto prostoru bude rozhodujícím aspektem mít zdroje znalostí a znalosti potřebné pro jejich zpracování. Můžeme tedy nastínit první hypotézu: *Je kybernetický prostor náznakem vzniku nové společnosti, jak ji definuje P. Drucker?*

P. Drucker nastiňuje, jaké rysy podle něj bude mít Nová společnost:

1. Bude to společnost bez hranic, protože znalosti se pohybují snadněji než peníze, produkty a osoby.
2. Bude to společnost s potenciálem úspěchu jednotlivce i společnosti, tak i neúspěchu. Každý může získat „výrobní prostředky“, tj. znalosti nezbytné pro práci, ale úspěch není zaručen pro všechny.
3. Bude to společnost s výraznou mobilitou pracovních sil, protože v začátku půjde o společnost otevřenou každému jednotlivci.

Výše uvedené faktory budou příčinou vysoce konkurenčního prostředí, jak pro organizace, tak i pro jednotlivce. Informační technologie budou mít značně významný účinek, přestože jsou jen jedním z rysů končící technologické společnosti a začínající kybernetické

---

⁵ P. F. Drucker: *Fungující společnost*, Management Press, Praha 2004, ISBN: 80-7261-098-8

společnosti. Informační technologie umožňují, aby se znalosti šířily takřka okamžitě, a zpřístupní se téměř všem. Tato snadnost a rychlost, s níž se informace pohybují, znamená, že každá instituce v *Nové společnosti* (podniky, úřady, školy, ...) a také jednotlivci, si bude muset osvojit globální konkurenceschopnost. Bude tomu tak proto, že díky internetu bude mít každý informace a znalosti o tom, co a za jakou cenu si může ve světě pořídit. Z pohledu potřeby informací bude tedy vždy zájem o jakákoli data, informace a znalosti vztahené k jednotlivci, jeho zájmům a potřebám.

Internet a jeho prudký rozvoj je tedy projevem nově vznikající společnosti a začínajících změn. Lze vysledovat aspekty zcela nových myšlenek a postojů ve společnosti. Naši předkové v 18. století analogicky reagovali na fenomén strojů, doby využití síly parního stroje. Následující vědeckotechnický pokrok spustil i společenské změny jako industrializace měst a vesnic, rozmach železniční a lodní dopravy, ekonomické zvýšení příjmů zaměstnanců. Právní rámec a společenský systém ovšem neuměl dynamiku uvedených změn udržet ve vymezeném kodexu mocenských elit. Vznikaly názorové konflikty, občanské protesty, společenské nepokoje, války. Nyní jsme na prahu další éry ve vývoji lidstva a je jenom na nás, jak se s přicházejícími změnami vyrovnáme.

Cílem mé bakalářské práce je charakterizovat některé pojmy související zejména s problematikou ochrany osobních údajů a možných dopadů společenských změn vyvolaných s postupujícím technologickým rozvojem Nové společnosti. Svoji bakalářskou práci jsem rozdělil do dvou základních částí, do části teoretické a části praktické. První kapitola teoretické části popisuje historický a legislativní vývoj v oblasti základních lidských práv a chování jedince v rámci společnosti.

Druhá část se zabývá empirickým výzkumem aktivit jednotlivců v sociálních sítích a jejich vnímání rizik s neoprávněným užíváním osobních údajů v rámci prostředí Internetu.

TEORETICKÁ ČÁST

1.1. Etický kodex základních lidských práv

Vztah etiky a práva by měl být patrný od prvních kroků při tvorbě nových zákonů, při jejich schvalování až po prosazování. Zvykli jsme si, že naše jednání je regulováno několika typy pravidel:

- 1) právními normami - jsou vynutitelné
- 2) mravními normami - ne všechny jsou součástí práva a tedy vynutitelné
- 3) pravidly etikety - pravidla jednání ve společenském styku

Výše uvedená pravidla se mohou měnit podle místa, kde se nacházíme. Jsme například povinni řídit se právními normami v zemích, kam cestujeme. Měli bychom se řídit místními mravními normami (například v arabských zemích muži nosit dlouhé kalhoty a ženy přikrýt vlasy šátkem). A měli bychom také dodržovat pravidla etikety. Co je někde normální, může být jinde považováno za neslušné (například velice neslušné je v očích Japonců hlasitě smrkání, zatímco u nás si tento projev zaslouží spíše soucit s nachlazeným). Jak se ale máme postavit k prostředí bez fyzického vymezení hranic jakým je kyberprostor? Tento svět se řídí úplně jinými pravidly a velice nelibě nese jakékoliv snahy o omezování svobody⁶. **Česká pirátská strana**⁷ představila návrh zákona o svobodném internetu. Návrh vychází z principu, že internet je svobodným médiem, do kterého by stát neměl zasahovat, a cílem zákona by především mělo být zabránit špehování či dokonce odpojování uživatelů, cenzuře, porušování síťové neutrality a přenášení právní odpovědnosti za jednání uživatelů na poskytovatele internetových služeb. Návrh byl „rozcupován“ a podle právních analýz jeho předkladatelé nepochopili základní principy práva v České republice. I tento výsledek je podle mého názoru možný jenom díky fungující demokracii. Skupina, která se považuje za vizionáře, dokázala zformulovat návrh zákona a jiná skupina demokraticky zvolených zástupců tento návrh projednala a nakonec zamítla. Česká pirátská strana je legitimním politickým uskupením a jejím základním motem je prohlášení zakladatele Jiřího Kadeřávka: *"Cítíme, že některé zájmové skupiny by Internet rády proměnily na nástroj moci, konzumu a dohledu nad životem občana. My jej chceme zachovat jako nástroj vnější a vnitřní svobody,*

---

⁶ Aktivita skupiny Anonymous v souvislosti s hájením WikiLeaks (mediální společnosti, která zveřejňuje významné utajované dokumenty a internet využívá k zachování anonymity a nevystopovatelnosti svých zdrojů) nebo protesty proti smlouvě ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement, český Obchodní dohoda proti padělatelství) – poznámka autora
⁷ 17.6.2009 pod sp. zn. MV-39553-7/VS-2009 byla strana zaregistrována jako politický subjekt – poznámka autora

jako místo, ve kterém má člověk nárok jak na anonymitu, tak na soukromí, ve zkratce jako svobodný prostor. Jsme přesvědčeni, že pokud se nám to podaří na Internetu, pak udržení stejných hodnot v reálném světě bude o hodně snazší." V kontrastu s touto snahou jsou prohlášení zakladatele sociální sítě Facebook Marka Zuckerberga, že soukromí je přezitek dvacátého století.

Podle Aristotela existuje právo přirozené a právo ustavené lidmi. Přirozené právo má podle něj všude stejnou platnost a existuje nezávisle na souhlasu nebo nesouhlasu lidí a je dáno řádem světa. Podle křesťanských filozofů přirozené právo přichází od Boha. Přirozený zákon vzniká tak, že se rozumní tvorové na věčném zákonu podílí svým rozumem. Problém je v tom, že člověk se kvůli své hříšnosti nedokáže řídit přirozeným právem, proto musí být ustaveno pozitivní právo (to je ve shodě s přirozeným právem, ale na rozdíl od něj je vybaveno sankcemi za porušení pozitivního zákona). Asi nikdo nedokáže přesně určit, kam se bude ubírat legislativní vývoj v oblasti lidských práv, práv na svobodu jednání, ochrana před anarchií, ochrana před zneužíváním technologií a pod. Prudký rozvoj informačních technologií vytváří značný tlak na tvorbu nové legislativy. Teprve budoucnost ukáže, zda dosud fungující demokratické a etické principy zvládnou nástup sil z kybernetického prostředí.

1.2. Legislativa v prostředí ČR

V prvních letech po druhé světové válce byla patrna snaha o vytvoření závazných pravidel, aby se nemohly opakovat nedávné hrůzy války. To bylo zřejmě motivem Valného shromáždění OSN pro přijetí **Všeobecné deklarace lidských práv**, z 10. prosince 1948. Tento dokument obsahuje nejznámější katalog lidských práv. Československo se zdrželo hlasování pro přijetí rezoluce. **Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod** sjednaná v Římě dne 4. listopadu 1950 je nejdůležitější lidskoprávní úmluvou sjednanou v rámci **Rady Evropy**⁸. Do českého právního řádu byla zařazena až po podpisu jménem ČSFR 21. února 1991 a po ratifikaci účinné pro ČSFR od 18. března 1992. Ve snaze o snížení napětí studené války vytvořili delegáti Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (KBSE) na svém jednání v Helsinkách v roce 1975 důležitý dokument. Byl jím **„Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě“** a svým podpisem se ho zavázali dodržovat nejvyšší představitelé třiceti pěti států, včetně Československé

---

⁸ mezivládní organizace sdružující v současné době všechny evropské státy kromě Běloruska, Vatikánu. Členství je otevřené všem evropským zemím, které akceptují a zaručují právní stát, základní lidská práva a svobodu pro své občany.

socialistické republiky. Tento dokument měl zejména potvrdit územní a politické zisky Sovětského svazu vyplývající z druhé světové války. Byla uznána existence NDR, hranice na Odře a Nise a sovětské územní zisky v bývalém Východním Prusku a na území dnešní Litvy. Tyto ústupky byly vyváženy závazky v oblasti dodržování lidských práv.

Závěrečný akt obsahuje deklaraci deseti zásad řídících vztahy mezi zúčastněnými státy a dále se věnuje záležitostem týkajícím se uplatňování některých z těchto zásad:

1. svrchovaná rovnost, respektování práv vyplývajících ze svrchovanosti,
2. zdržení se hrozby silou nebo použití síly,
3. neporušitelnost hranic,
4. územní celistvost států,
5. pokojné urovnávání sporů,
6. nevměšování do vnitřních záležitostí,
7. respektování lidských práv a základních svobod včetně, svobody smýšlení, svědomí, náboženství nebo přesvědčení,
8. rovná práva a sebeurčení národů,
9. spolupráce mezi státy,
10. poctivé plnění závazků mezinárodního práva.

Pro disident v Československu svitla podpisem „Závěrečného aktu“ naděje na zlepšení situace. Tehdejší státní moc však žádnou změnu nepřipustila. V důsledku nedodržování lidskoprávních závazků státní mocí vzniklo hnutí Charta 77⁹, které se stalo důležitou silou v prodemokratických změnách v roce 1989.

Současný legislativní rámec ochrany osobních údajů zastřešuje norma nejvyšší právní síly, **Listina základních práv a svobod**¹⁰ vyhlášená pro Českou republiku 16. prosince 1992 jako součást ústavního pořádku České republiky. Listina základních práv a svobod v článku 7 odst. 1 zaručuje nedotknutelnost *osoby a jejího soukromí* s tím, že toto právo může být omezeno jen v případech stanovených zákonem. Dále pak v souladu s čl. 10 má každý právo, aby byla zachována jeho *lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno* (odst. 1), má právo na ochranu před *neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života* (odst. 2) a konečně pak zejména má právo na ochranu před *neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě* (odst. 3).

⁹ Úplné znění dokumentu Charta 77, <http://charta77.wordpress.com> (11.1.2012)

¹⁰ Ústavní zákon č.2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky

Všechna dosud uvedená práva jsou zařazena v oddílu první hlavy mezi základní lidská práva a svobody. Obecnou zásadou je, že o disponování s vlastními údaji je osoba oprávněna rozhodovat sama nebo její souhlas musí být nahrazen zmocněním na základě zákona.

Na právní úpravu obsaženou v Listině základních práv a svobod navazují a konkretizují ji ustanovení **Občanského zákoníku**¹¹ upravující ochranu osobnosti. V ustanovení § 11 je mimo jiné uvedeno právo každé fyzické osoby na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Prostředky právní ochrany jsou obsaženy v § 13, kdy fyzická osoba má právo se domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Ustanovení § 16 upravuje odpovědnost za škodu způsobenou zásahem do práva na ochranu osobnosti, pro niž se užije ustanovení uvedeného zákona o odpovědnosti za škodu.

20. 2. 2012 podepsal prezident Václav Klaus nový občanský zákoník. *Byl dokončen proces přijímání zákona, který je po Ústavě druhým nejvýznamnějším zákonem země a který ovlivní každodenní život občanů.*¹² Nový občanský zákoník nabude účinnosti 1. ledna 2014 a zruší do té doby platný zákon z roku 1964. Ani v novějším zákonu nechybí ustanovení o ochraně osobnosti. Hned v prvním dílu nazvaném **Soukromé právo** § 3, ods.1 uvádí *Soukromé právo chrání důstojnost a svobodu člověka i jeho přirozené právo brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.*

Klíčová role v oblasti ochrany osobních údajů je v českém právu svěřena speciálním zákonům, které opět vycházejí z Listiny základních práv a svobod a jako ucelené právní předpisy komplexně upravují zacházení s osobními údaji. Prvním z nich byl **zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech** (účinným byl od 1. června 1992 do 1. června 2000), který byl následován **zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů**. Ochrana osobních údajů je v zákoně vztažena na jakékoliv nakládání s osobní údaji, ať již prostřednictvím automatizovaných prostředků, nebo manuálním zpracováním. Novela zákona nově upravila povinnost toho, kdo shromažďuje osobní údaje, informovat občana o jeho právech a o jiných pro něj významných

---

¹¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

¹² J. Pospíšil, ministr spravedlnosti, www.justice.cz (20.2.2012)

skutečnostech. Upřesněno bylo právo občana na opravu nesprávných osobních údajů. Byl precizován rozsah citlivých údajů a zejména z jejich výčtu byly vypuštěny obtížně definované pojmy jako například „osobnost a soukromí dotčené osoby“ a „majetkové poměry“. Podle § 2 odstavec 1 tohoto zákona byl zřízen Úřadu pro ochranu osobních údajů. Úřad pro ochranu osobních údajů vykonává dozor a další správní činnosti. Úřad je vybaven kontrolními, vyšetřovacími, registračními a metodickými funkcemi. Mimo jiné byla Úřadu dána možnost zásahu před zahájením takového nakládání s osobními údaji, které by z hlediska ochrany osobních údajů mohlo představovat určitá rizika. Byla zde zdůrazněna mnohem větší role občana, který má mít k dispozici mechanismy na ochranu údajů, které o něm vypovídají. Důležitá jsou také ustanovení o udělení či neudělení souhlasu se zpracováním, prohlášení určitých údajů za veřejné, vyžádání informace o údajích, které o něm byly shromážděny a požadavky na opravy či výmazy.

Zákony č. 256/1992 Sb. a č. 101/2000 Sb. působí jako základní zákonná norma pro ochranu osobních údajů v České republice. Vedle nich však existuje řada speciálních norem upravujících zpravidla oblast života společnosti či dokonce konkrétní informační systém a stanoví zvláštní pravidla pro související zpracování osobních údajů. V publikaci **Počítačové právo**¹³ uvádějí její autoři, že k datu 1. ledna 1994 existovalo celkem 43 předpisů o síle zákona (a podzákonných předpisů je podle autorů řádově více). V publikaci **Právní úprava ochrany osobních údajů v ČR**¹⁴, která vyšla o pět let později, se uvádí, že existuje 75 platných zákonů upravujících zpracování osobních údajů.

1.3. Ochrana osobních údajů

Podle analýzy znaleckého ústavu Apogeo Esteem¹⁵ jsou až tři čtvrtiny případů úniku či ztráty citlivých dat způsobeny zevnitř zaměstnanci, nikoliv útokem zvenčí. Jak praví klasik již mnoho nedobytných pevností padlo rozložením zevnitř, než útokem přes hradby. Právě tak firmy a státní organizace ohrožují nejvíce jejich vlastní zaměstnanci. Únik dat nejčastěji způsobují zaměstnanci svojí nedbalostí, a to z 50 procent, ztrátou datových nosičů, či krádeží. Ty se na celkovém počtu prozrazení důvěrných dat podílejí 12 procenty. Teprve potom následují útoky pověstných hackerů, kteří se na úniku informací podílejí „jen“ 14 procenty. Vyplývá to z auditů několika set firem.

¹³ V. Smejkal, – T. Sokol. – M. Vlček., Počítačové právo, C.H.Beck, Praha, 1995,

¹⁴ P. Mates, – K. Neuwirt, , Právní úprava ochrany osobních údajů v ČR, IFEC, Praha, 2000,

¹⁵ <http://www.apogeo.cz/apogeo-tiskove-zpravy/utok-na-citliva-data-firem-prichazi-z-vlastnich-rad-925/>

Existuje základní rozdíl mezi pohlížením na soukromí jednotlivce v rámci EU a např. v USA. Zatímco v EU jsou úřady povinny zajistit ochranu osobních dat a jejich zpracování je povoleno jen se souhlasem dotyčného jedince, tak v USA právo na soukromou sféru jednotlivce uznává jen minimum států (např. Kalifornie). V USA tedy na nějaký rozsáhlejší dohled vůči osobním údajům nespolehejme.

V EU je stanovena směrnice o ochraně osobních údajů 95/46/ES, která stanovuje minimální standardy pro členské státy. Určuje rozsah povolení v předávání osobních dat do třetích zemí a pouze v případě, že daný stát zaručí přiměřenou úroveň ochrany dat. Protože USA nedisponují standardem pro ochranu osobních údajů, který dle EU zaručoval onu přiměřenou míru ochrany, nesmí se data automaticky předávat do USA. Je zajímavé, že v USA je zákon Patriot Act, který naopak zavazuje veškeré americké společnosti k předávání informací o zákaznických federálním bezpečnostním složkám a dalším úřadům USA¹⁶.

O legislativní ochraně osobních dat v Rusku lze zatím zmínit jen první malé pokusy na úrovni bilaterálních vztahů, kdy se 14. a 15. května 2009 se v ruském Kaliningradu uskutečnilo zasedání **Rady stálého partnerství** ve formátu ministrů vnitra a spravedlnosti Evropské unie a Ruské federace.

Zde se jednalo spíše o výměnu dat v souvislosti s vízovou politikou a kooperací bezpečnostních složek v boji proti kriminalitě.

V roce 2011 Indická vláda vydala implementační předpis pro zákon *Information Technology (Amendment) Act 2008*, kterým upravuje podmínky pro uchovávání osobních údajů. Tyto podmínky jsou nastaveny velmi přísně, vyžadují nejen předchozí písemný souhlas dotčené osoby, ale také dávají této osobě právo data zkontrolovat a opravit, výrazně omezují předávání dat třetím osobám a při předání musí třetí osoby splňovat stejnou úroveň ochrany, jakou zajišťuje indické právo.

Ochrana osobních dat v Číně je zatím podobná jako v Rusku, ale Čína má rozpracovaný proces schvalování, přičemž rozsah platnosti čínského zákona o ochraně osobních údajů lze očekávat ve shodném rozsahu jako v Indii. Nové legislativní podmínky v Číně tak mohou brzo způsobit komplikace zejména firmám z Evropy a Ameriky, které outsourcují své služby do Indie a Číny. Osobní data získaná asijskými zpracovateli totiž nemusí být možné přenášet zpět do vlastní firmy v EU či USA.

V České republice zajišťuje legislativní rámec ochrany osobních údajů řada právních norem a to zejména následující:

---

¹⁶ Prý pod záštitou boje proti terorismu a další trestné činnosti. - poznámka autora

- Úmluva Rady Evropy ETS č. 108 o ochraně osob s ohledem na automatizované zpracování osobních dat
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o ochraně fyzických údajů v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, v platném znění
- Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, v platném znění
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

Z výčtu legislativního rámce je patrné, že jde o poměrně komplikovaný systém stanovující řád chování pro ty, kteří osobní údaje shromažďují, zpracovávají nebo s nimi nějak nakládají. Jako základní zákonná národní norma platí v České republice Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Pro zaměření mé práce bych chtěl citovat některá, podle mého názoru důležitá ustanovení zákona.

Podle § 2 je zřízen **Úřad pro ochranu osobních údajů**.

V § 4 tohoto zákona jsou vymezeny základní pojmy týkající se osobních údajů a jejich ochrany:

Těmito základními pojmy jsou:

- a) Osobní údaj
- b) Citlivý údaj
- c) Anonymní údaj
- d) Subjekt údajů
- e) Zpracování osobních údajů
- f) Shromažďování osobních údajů
- g) Uchovávání osobních údajů
- h) Blokování osobních údajů
- i) Likvidace osobních údajů
- j) Správce
- k) Zpracovatel
- l) Zveřejněný osobní údaj
- m) Evidence nebo datový soubor osobních údajů
- n) Souhlas subjektu údajů
- o) Příjemce

Pro další lepší pochopení důležitosti ochrany osobních údajů bych rád některé výše uvedené pojmy širěji definoval a to opět dle §4, zákona 101/2000Sb.:

Osobní údaj – **jakákoliv informace** týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. **Subjekt se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo nebo nepřímo identifikovat** na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.

Citlivý údaj – osobní údaj vypovídající o **národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a jakýkoliv biometrický nebo genetický údaj** subjektu údajů.

Zpracování osobních údajů – je **jakákoliv operace** nebo soustava operací, které systematicky provádí správce či zpracovatel s osobními údaji automatizovaně nebo jinými prostředky. O zpracování se jedná zejména, jsou-li údaje shromažďovány, ukládány na nosiče informací, zpřístupňovány, upravovány či pozměňovány, vyhledávány, používány, předávány, šířeny, zveřejňovány, uchovávány, vyměňovány, tříděny nebo kombinovány, blokovány a likvidovány.

Dále trestní zákoník obsahuje tyto, z mého pohledu, zajímavé pasáže:

§178TrZ - Neoprávněné nakládání s osobními údaji

Kdo, **byť i z nedbalosti**, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné správy, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

Stejně bude potrestán, kdo osobní údaje o jiném získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, byť i z nedbalosti sdělí nebo zpřístupní, a tím poruší právním předpisem stanovenou povinnost mlčenlivosti.

Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se údaj týká, spáchá-li čin uvedený

v odstavci 1 nebo 2 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 porušením povinností vyplývajících z jeho povolání, zaměstnání nebo funkce.

Tento typ deliktu tedy nezná nedbalostní kvalifikaci – tj. neznalost zákona nikoho neomlouvá!

Z výše citovaných zákonů ČR je na první pohled patrné, že i naše národní legislativa věnuje ochraně osobních údajů pozornost.

2. Společnost a teorie jednání jedince

Pro pochopení příčin a motivace uživatelů sociálních sítí je třeba rozkrýt širší souvislosti. V tomto ohledu se mi jeví jako velmi přínosná práce francouzského sociologa Pierra Félix Bourdieu (1930-2002). Věnoval se výzkumu v oblasti vzdělání a kultury, rozpracoval distinktivní teorie udržování sociálního řádu. Jeho **teorii jednání**¹⁷ rozpracoval Prof. Ing. Jaroslav Antonín Jirásek, DrSc. ve své knize **Strategie : umění podnikatelských vítězství**. Popisuje vlastní činnost jednání jako výběr jedné volby z mnoha s cílem maximalizovat užitek. Člověk svým jednáním objektivizuje svou zcela osobní škálu preferencí. Do této volby zahrnuje všechny své znalosti, pohnutky, dlouhodobé i krátkodobé cíle, informace z bezprostředního okolí, citové rozpoložení. Vlivy, kterými objektivizujeme maximální užitek, mohou být složeny z více vrstev jako např.:

- zkušenosti, znalosti;
- pohnutky;
- splnění krátkodobého či dlouhodobého cíle;
- informace z okolí;
- emoční rozpoložení;

Je irelevantní, zda se ona volba děje jako výsledek chladné kalkulace či pod vlivem silných emocí. V onu chvíli stála nad všemi ostatními alternativami jednání, které byly k dispozici. Člověk tedy vždy volí ze všech alternativ jednání jen tu, jež se mu v daný okamžik zdá nejvhodnější. Protože však žijeme ve světě nejistoty, tak později může člověk shledat, že jiná alternativa by byla bývala vhodnější. Samotné jednání je implikací oné nejistoty – kdyby neexistovala, jednání by neexistovalo¹⁸. A dokud existuje jednání, musí existovat ztráty – tedy ex post shledání, že jinak by to bývalo bylo lepší. To co nás limituje při výběru jedné

---

¹⁷ J. A. Jirásek: Strategie : umění podnikatelských vítězství, Praha : Professional Publishing, 2003, ISBN 80-86419-46-2

¹⁸ Z pozitivního hlediska lze také tvrzení přeformulovat, že *nejistota nás motivuje k jednání*. – poznámka autora

volby z mnoha, je míra nejistoty správné volby a strach z chyby. Ve vztahu k jednání lze dojít k faktorům motivace a k definici úloh, tj. co kdo dělá, proč to dělá, kdo mu dodává, kdo odebírá, jak je hodnocen, s jakým kritériem. Odpověďmi na položené otázky nám vyjde celé jednoduché workflow, včetně zpětné vazby, která umožňuje popsat užitek produktu, osoby, procesu. Paradoxem je, že dříve popsáným workflow je velmi jednoduše popsána také efektivita, tzn. od zdrojů přes proces vychází produkt. Ve světě mnoha možností pak vítězí ten, kdo to zvládne levněji a rychleji. Lidé proto potřebují znát informace o kontextu svého procesu, aby mohli věřit v jeho smysl a chápali metriky svého hodnocení.

Podle Jirásků může podnik nebo jakákoliv jiná společnost fungovat pouze tehdy, když má k dispozici tři okruhy zdrojů, které může využívat;

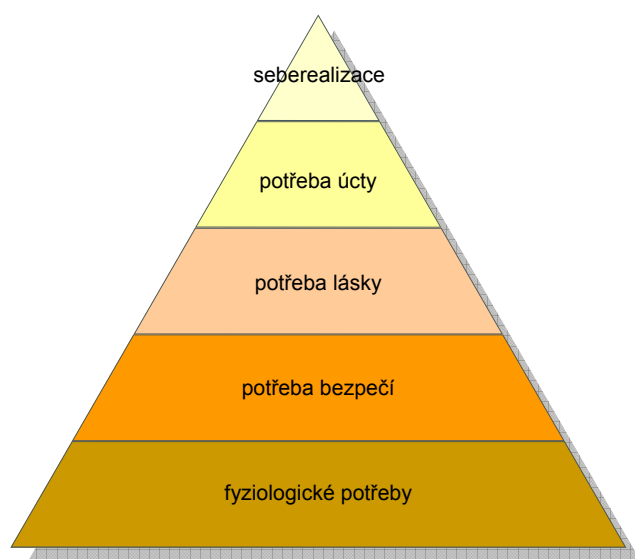
- finanční a materiální zdroje;
- ideové a informační zdroje (know-how, knowledge, vize);
- lidské zdroje;

Každé jednání však musí mít svůj motiv. Takovým motivem může být snaha o uspokojení potřeb. Asi nejznámější teorií věnovanou uspokojování potřeb vypracoval **Abraham Maslow**¹⁹. Lidské potřeby, rozdělil na pět základních typů a nejčastěji je zobrazoval jako pyramidu. Základnu tvoří **fyziologické potřeby člověka** (potřeba potravy, tepla, vyměšování). Další patro pyramidy tvoří **potřeba bezpečí, jistoty** (projevuje se především vyhýbáním se všemu neznámému, neobvyklému či hrozivému), dále pak **potřeba lásky, sounáležitosti** (vedou k touze někam a k někomu patřit, být přijímán a milován) a poslední z takzvaných **nedostatkových potřeb** je **potřeba uznání, úcty** (být vážený, mít úspěch v očích jiných lidí a na tomto základě být sám sebou kladně hodnocen). Na samém vrcholu pyramidy stojí **potřeba seberealizace**. Seberealizaci Maslow označuje jako potřebu růstovou²⁰.

---

¹⁹ A. H. Maslow (1. dubna 1908 – 8. června 1970) byl americký psycholog, jeden ze zakladatelů humanistického proudu v psychologii. nejvýznamnějším jeho dílem je hierarchie lidských potřeb – poznámka autora

²⁰ Domnívám se, že právě tři nejvyšší vrstvy pyramidy stojí za rozmachem sociálních sítí. – poznámka autora

Obrázek 1 Maslowova pyramida lidských potřeb

Maslowova teorie má své kritiky. Zásadní rozpor je spatřován v tom, že zejména mnozí umělci nebo vědci mají naléhavou potřebu tvořit i v případě, že nemají uspokojeny "nižší" potřeby existenční nebo sociální. Zdá se, že se Maslow soustředil na motivace ambiciózních mužů západního světa. Hierarchie ženských potřeb může být odlišná (Plháková²¹).

Právě potřeba seberealizace zřejmě stála v květnu roku 2000 za zajímavou situací v Internetu, kdy se z Filipín začal šířit **počítačový červ**²² vytvořený v jazyce **VBScript**²³ s názvem „**I Love You**“. Rozsah a následky infekce tímto virem byly tak rozsáhlé, že virus sám je označován jako nejničivější na světě. První infekce tímto virem byla zaznamenána 4. května 2000 na Filipínách. Masové rozšíření viru (různé zdroje udávají shodně asi 10 % napadených počítačů připojených k internetu) umožnil do té doby nepoužitý mechanismus oklamání budoucí oběti. Oběť dostala e-mail, kde v předmětu infikovaného e-mailu byl uveden text ILOVEYOU (odtud pochází jeho název). Ke zprávě byl rovněž přiložen soubor LOVE-LETTER-FOR-YOU.TXT.vbs. Ke spuštění infikované přílohy bylo třeba zásahu uživatele. Útočník využil u oběti přirozené lidské potřeby lásky, oběť v domněnání, že si přečte vyznání lásky, spustila program a tím se rozběhl naprogramovaný mechanismus. Virus sám sebe rozeslal na všechny adresy, které měla oběť uložené v adresáři aplikace Microsoft

²¹ A Plháková: Učebnice obecné psychologie, ACADEMIA, 2005, ISBN 80-200-1387-3

²² Ve světě informačních technologií je takto označován specifický počítačový program, který je schopen automatického rozesílání kopií sebe sama na jiné počítače. – poznámka autora

²³ VBScript je programovací jazyk společnosti Microsoft. Mezi hackery oblíbený pro psaní virů zejména proto, že malé skripty (programy) lze spouštět na většině současných verzí operačních systémů. Původně však byl vytvořen jako programovací jazyk se snadným použitím a téměř neomezenými schopnostmi. – poznámka autora

Outlook. Tím bylo zabezpečeno rychlé a neustávající šíření viru. Při tomto rozesílání kopií rovněž přikládal spustitelný soubor, nazývaný WIN-BUGSFIX.exe nebo Microsoftv25.exe, který **běžel na pozadí**²⁴ a vyhledával v počítači čísla a hesla kreditních karet a zasílal je e-mailem zpět útočnickovi. Infekce propukla na Filipínách, odkud se rozšířila do Hong-Kongu, poté do Evropy a nakonec zasáhla Spojené státy americké. Díky obrovskému množství rozesílaných e-mailových zpráv kolabovaly některé e-mailové servery. Dosud nepoznané rozšíření viru bylo možné díky několika technicko technologickým faktům. Pro účely této práce se oprostím od detailního popisu fungování červa, ale zaměřím se spíše na motivačně psychologickou stránku. Infikovaný soubor s **příponou**²⁵ .txt.vbs se jevil jako textový soubor, nikoli jako potenciálně škodlivý spustitelný kód. Pojmenování souborů a předmětu zprávy: názvy ILOVEYOU a LOVE-LETTER-FOR-YOU (*miluji tě*, resp. *zamilovaný dopis pro tebe*) měly vyprovokovat uživatele k otevření souboru a spuštění škodlivého kódu. Dalším rizikovým faktorem byl fakt, že rozesílání kopií viru bylo provedeno pomocí e-mailové adresy od dřívější oběti, tudíž u nové oběti došlo k navození situace bezpečí. E-mail s virem tedy odeslal někdo, kdo byl v elektronickém kontaktu s dalšími oběťmi. Takové zprávy proto působily důvěryhodně, neboť byly zaslány z e-mailové adresy důvěryhodné osoby. Je irelevantní, jestli autoři virus vytvořili s vědomím ďábelské geniality nebo to bylo dílo náhody. Důležité je zjištění dopadů celého případu, že lze velice efektivně zneužít sociálních vazeb v kybernetickém prostoru. Nebezpečí nemusí přijít z té strany, odkud je čekáme, ale právě naopak.

Mezi odpůrci sociálních sítí je dobře známá kauza Ivan Kasperskij. Případ proběhl světovými i našimi médii²⁶, podle mého názoru bez větší odezvy veřejnosti. Ivan Kasperskij je synem ruského miliardáře Jevgenije Kasperského. V dubnu roku 2011 byl dvacetiletý Ivan unesen. Únosci však naštěstí pro něj nejednali profesionálně, a mimo jiné i proto byl unesený po pěti dnech vysvobozen ruskými bezpečnostními složkami. Na celé kauze je největším paradoxem, že Jevgenij Kaspersky je zakladatelem světoznámé softwarové firmy

---

²⁴ Funkce programu, kdy vykonává svoji činnost bez toho, aby omezoval další práci uživatele. – poznámka autora

²⁵ Přípona souboru je část názvu souboru, oddělená tečkou (.) od vlastního názvu souboru. Určuje typ a obsah souboru. V operačním systému automaticky rozpozná příslušný systémový proces, o jaký typ souboru se jedná. Pomocí asociovaného programu k příponě souboru vyvolá operační systém příslušný program, kterým lze soubor spustit, prohlížet soubor nebo jej editovat, případně provádět jiné definované akce. – poznámka autora

²⁶ <http://www.mediafax.cz/zahranici/3210107-Ruska-policie-osvobodila-uneseneho-syna-softwaroveho-magnata-Kasperskeho> (24.4.2011)

<http://english.pravda.ru/hotspots/crimes/21-04-2011/117652-kaspersky-0/> (22.4.2011)

<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13159668> (22.4.2011)

http://www.cnn.com/news/security/229402050/kasperskys-son-kidnapped-in-moscow-reports.htm?sessionid=3uInqftedF2x6Yks7egwzg**.ecappj03 (22.11.2011)

<http://www.heraldsun.com.au/news/more-news/it-tycoon-eugene-kasperskys-son-ivan-kidnapped-in-moscow/story-e6frf7lf-1226043194874> (23.11.2011)

KasperskyLab²⁷ a jeho syn ve firmě pracoval také. Skupina únosců sledovala Ivana Kasperského několik měsíců před únosem. Zmapovali jeho ustálené způsoby a zaznamenali i důležitou skutečnost, že nemá žádnou ochranku. Alarmující je, že únosci zjistili základní poznatky o denním režimu a zvycích Ivana Kasperského z jeho vyjádření na svém profilu na **Vkontakte.ru**²⁸, tj. na ruské sociální síti. Uvedl na něm své jméno, fotografii, navštěvovanou školu, studované předměty, oblíbené podniky a kluby, pracoviště a také své poslední dvě adresy. Na základě těchto informací začali únosci Ivana Kasperského fyzicky sledovat. Zjistili, že absolutně nekontroluje, je-li pozorován, a proto neodhalil ani jejich amatérské sledování. Cestou z bydliště do práce byl unesen. Únosci za jeho propuštění požadovali tři miliony eur. Ivanův otec kontaktoval policii, která použila ke zmírnění nebezpečí zajímavou taktiku. Třetí den po únosu „unikla“ do médií dezinformace, že výkupné bylo zaplaceno a Kasperského syn byl v pořádku propuštěn. V téže době Jevgenij Kasperskij sdělil únoscům, že souhlasí s vyplacením výkupného. Čtyři z pěti únosců opustili chatu nedaleko Moskvy, kde zadržovali mladšího Kasperského, a vydali se pro výkupné. Vzápětí byli zadrženi. Následně policie vtrhla do chatky a Ivana Kasperského osvobodila. Iniciátory byli starší manželé, kteří se dostali do vážných finančních nesnází. Spolu s nimi se na únosu podílel jejich syn a jeho dva přátelé. Naštěstí pro Ivana Kasperského však únos provedli značně neprofesionálně. Místo, kde zadržovali uneseného, bylo totiž identifikováno podle mobilního telefonu, který použili k vyjednávání o výkupném.

Chování Ivana Kasperského ovšem odpovídá trendu potomků bohatých Rusů. Odmítají ochranku, kterou používají jejich rodiče, a chtějí žít jako jejich běžní vrstevníci – chodit do školy, zaměstnání, za zábavou. A to vše svobodně, bez ochranky a dokonce bez jakýchkoli dalších bezpečnostních opatření. Jejich chování se v podstatě nijak neliší od dcer George W. Bushe, které svou svobodomyšlností přivodily mnoho nesnází agentům **Secret Service**²⁹. Tato snaha žít svobodný život však s sebou nese značná bezpečnostní rizika. Podle bezpečnostních expertů je však možné se vyhnout razantní volbě mezi svobodou a bezpečností. Existuje totiž způsob, jak oba požadavky přiměřeně sladit. Úvaha vychází z analýzy prostředí, v němž se svobodomyšlná mládež z bohatého prostředí pohybuje. Je nutné určit nejrizikovější místa, jimž je třeba se následně vyhýbat. Mezi tato riziková místa je však třeba už počítat i kyberprostor. Zkušení internetoví experti jsou schopni se dostat k informacím, které dotyčná osoba uvádí pouze pro své přátele. Tím

²⁷ Nejznámějším produktem je softwarový bezpečnostní balík Kaspersky Anti-Virus – poznámka autora

²⁸ Ruská obdoba Facebooku s velmi podobným zaměřením – poznámka autora

²⁹ Federální bezpečnostní agentura „United States Secret Service“, zřízená Ministerstvem vnitřní bezpečnosti Spojených států amerických má za úkol chránit prezidenta a členy jeho rodiny, stejně tak viceprezidenta s rodinou, kandidáty na prezidenta a také jejich rodiny a další vládní činitele a jejich rodiny. – poznámka autora

se dostáváme k dalšímu tématu „*Proč je svobodné jednání pro mladou generaci tak důležitá, že přehlíží zjevná nebezpečí?*“ Jak už byla uvedena témata etického jednání, teorie jednání či teorie potřeb, tak v následující kapitole bude uvedeno další důležité téma, kterým je lidská **identita**, tj. někým být či někým se stát.

2.1. Identita jedince

Identita – je stav uvědomění si, kdo jsem. Zním své přednosti i omezení. Identita jedince je složena ze dvou komponent.

Z **Odvahy** (tj. schopnost se rozhodnout, schopnost konat. Tzn. překonat vnitřní strach z nejistoty, obavu z možného neúspěchu) a **Image** (Odznaky moci ukazující naši společenskou viditelnost. U mladých lidí je jejich vlastní Image spojena s úspěchy jejich rodičů).

- Složku **Odvahu** reprezentují rozhodnutí, činy a odpovědnost. Do složky **Odvahy** se zařazuje i schopnost přijmout kritiku a učinit změnu svého postoje.
- Složka **Image** je složena ze „*získané pozice v prostředí*“ a z „*množství získaných odznaků moci* (profesní funkce, akademické tituly, vojenské hodnosti, mobilní telefony, drahá auta, luxusní domy)“.

Myslím, že důvodem je získaná složka Image od vlastních rodičů, kdy rodiče jsou velkou osobností. V mladých lidech to vyvolává značné vnitřní emoce a nejistotu, která je vede buď k pasivitě, nebo jen k činům, kde je zřejmý úspěch, za co nejmenšího úsilí. Pouhým posilováním **Image** se identita jedince netvoří a odvaha nezíská. Nicméně je to typický rys chování současných adolescentních jedinců v kybernetické společnosti. Takže mladí jedinci v touze něčím být nebo být součástí určitých sociálních struktur jsou ochotni podstoupit i zřejmá rizika, přes všechny logicky vysvětlitelné důvody, proč to nedělat. Jednou z možností na vysvětlení je, že reálný svět má mnohem více nejistoty, než kybernetický prostor, přičemž kybernetický prostor umožňuje se někým stát stejně významně, jako ve světě reálném viz kap. 3.3, str.20. Následná mediální propagace úspěchu a úspěšných lidí působí jako magnet na ostatní jedince.

3. Kybernetická společnost a její základní znaky

3.1. Internetové prostředí

Pro účely této práce mějme definici počítačové sítě v obecné rovině, bez technických podrobností. V dnešní době má každý počítač tzv. síťovou kartu, jakožto datové rozhraní sloužící pro výměnu informací s okolím. Pokud se alespoň dva počítače pomocí síťových karet propojí, hovoříme o **počítačové síti**. Počítače tedy mezi sebou mohou **datově** komunikovat. Spojení několika počítačových sítí se typicky děje pomocí dalších hardwarových zařízení a komunikace probíhá na základě definovaných síťových protokolů TCP/IP³⁰. Internet je tedy celosvětová soustava počítačových sítí z navzájem spojených zařízení, která spolu mohou navzájem komunikovat pomocí definovaných pravidel síťových protokolů.

Dne 13. února 1992 byl v tehdejší České a Slovenské Federativní Republice spuštěn Internet. Ve světě se už používal přes třicet let, přesto u nás internet skoro nikdo neznal. Internet byl zpočátku výsadou akademické půdy a každé připojené místo museli nejdříve schválit v Americe. Síť se u nás zavedla za podpory **National Science Foundation**. Spojení Internetu s ČVUT zajišťovala linka z rakouské Univerzity Jana Keplera v Linci. Kapacita tehdejšího spoje byla 19,2 kb/s. Síť navíc nebyla zavedena na běžných pracovních stanicích, ale jen na jediném sálovém počítači od IBM s rozměry takřka 300 m².

Až v polovině roku 1995 se internet otevřel všem, nabídku připojení uvedli první komerční ISP³¹. Pevné připojení s rychlostmi 9,6 kb/s nebo 14,4 kb/s stálo okolo 10.000 Kč měsíčně, s rychlostí 64 kb/s to bylo okolo 40.000 Kč. Vytáčené spojení bylo levnější, ale zase se obvykle platilo za dobu připojení. Revoluci způsobila v prosinci 1995 společnost Video on Line (VOL) s neomezeným³² internetem za 495 Kč.

Rok	Rychlost připojení
1992	19,2 kb/s
1993	64 kb/s
1997	34 Mb/s
1998	155 Mb/s
2000	2,5 Gb/s
2012	až 40 Gb/s

Obrázek 2- Vývoj rychlosti připojení k pátevní síti v ČR

³⁰ Hlavní protokol celosvětové sítě internet – poznámka autora

³¹ Internet service provider – poskytovatel internetových služeb – poznámka autora

³² Poprvé se v Česku neúčtovalo za dobu připojení, uživatel mohl být připojen nepřetržitě tedy on-line – poznámka autora

Takto dostupná síť pomohla rozvoji webu, a tak hned v roce 1996 vznikaly první větší WEB servery, jež se dochovaly až dodnes: Neviditelný pes, Živě nebo Seznam³³.

3.2. Web aplikace a sdílení informací a znalostí

World Wide Web (WWW, také pouze zkráceně web) je označení pro aplikace internetového protokolu HTTP. Je to vlastně systém propojených dokumentů. Tyto dokumenty mohou být uloženy na počítačích nebo na počítačových serverech a jsou adresovány pomocí URL³⁴. Název naprosté většiny serverů začíná zkratkou www, i když je možné používat libovolné jméno vyhovující pravidlům URL. WWW se postupně stává pro laickou veřejnost synonymem pro internetové aplikace. Nad dodržováním pravidel www a dalším vývojem dohlíží World Wide Web Consortium (zkratka W3C).

3.3. Sociální sítě a vytváření kybernetické identity jedince

Zakladatelem sociální sítě Facebook je Američan Mark Elliot Zuckerberg. Svoji aplikaci vytvářel nejdříve jako školní síť. V roce 2006 se Facebook otevřel celému světu a účet si zde mohl založit kdokoli s přístupem k internetu, pokud odsouhlasil **Prohlášení o právech a povinnostech**³⁵. Přestože již existovaly i další sociální sítě (například Bebo, hi5 a Twitter, v Česku Spolužáci), právě Facebook zaznamenal raketový vzestup a nedávno překročil magickou hranici pět set milionů uživatelů.

Obrovskou sílu Facebooku pocítil Mark Zuckerberg při jednání s představiteli Microsoftu, kteří přišli s nabídkou Facebook koupit. Zuckerberg dosud těmto nabídkám nepodlehł a nadále vlastní 24 % akcií Facebooku. Největší obchod přišel v říjnu roku 2007, kdy Zuckerberg prodal Microsoftu 1,6% podíl za 240 milionů dolarů.

Se slávou ovšem vždycky přichází i negativní publicita. Nejen Facebook jako služba, ale i přímo zaměstnanci Facebooku (včetně Marka Zuckerberga) byli několikrát u soudu kvůli žalobám uživatelů, kteří věří ve zneužívání údajů publikovaných na Facebooku. V některých státech se dokonce projednávala nezákonnost zacházení s osobními údaji na popud vládních zmocněnců. Podle zákonů mnoha zemí je totiž nelegální uchovávat

³³ <http://www.cnews.cz/internet-v-cesku-slavi-20-vyroci-z-evut-se-mezitim-presunul-i-do-nasich-kapes>, (14.2.2012)

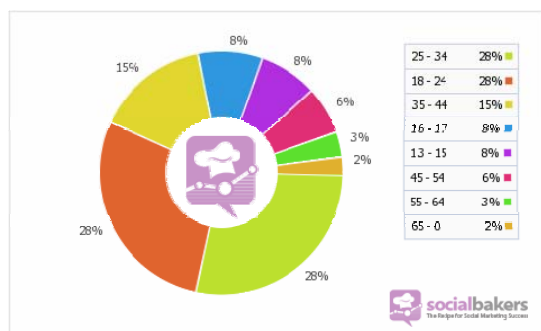
³⁴ URL, Uniform Resource Locator „jednotný lokátor zdrojů“ je to vlastně přesně definovaný řetězec znaků, určující umístění dokumentu nebo služby v síti internet. Analogicky by se dal přirovnat k poštovní adrese. – poznámka autora

³⁵ Příloha číslo 2: Prohlášení o právech a povinnostech

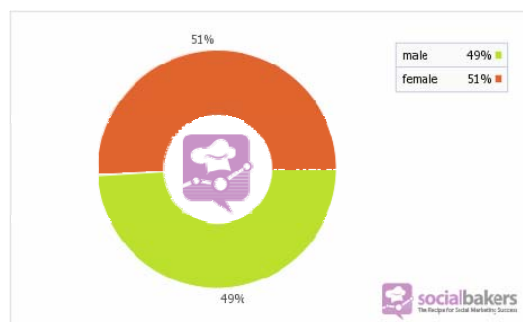
jakékoli osobní údaje po zrušení účtu na Facebooku, což v určitém období provozu Facebooku nebylo jednoduše proveditelné³⁶.

3.4. Statistika společnosti Socialbakers Ltd³⁷

V České republice je v síti Facebook registrováno 3.553.120 aktivních účtů³⁸. To odpovídá 34,83 % populace. Pokud se počítá ta část populace, která má přístup k internetu, tzv. on-line populace, tak aktivní účet má v síti Facebook více než polovina on-line obyvatel ČR (53,18 %). Podle věku nejvíce zastoupenou skupinou, s celkovým podílem 71 %, jsou uživatelé v rozmezí 18 až 44 let. Rozložení podle pohlaví zhruba odpovídá rozdělení mužů a žen v České republice.

Obrázek 3 Věkové rozložení uživatelů Facebooku

Obrázek4 Rozložení uživatelů podle pohlaví

³⁶ R. Kučera: <http://www.cnews.cz/mark-zuckerberg-miliardar-z-koleji> (20.1.2011)

³⁷ Socialbakers Ltd provozuje několik internetových portálů, mezi nimiž je také portál <http://www.socialbakers.com> zabývající se statistikami sociálních sítí Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn, YouTube. Výsledky statistik používají zejména společnosti pro cílenou reklamu a její vyhodnocování. – poznámka autora

³⁸ Data aktualizována 17.2.2012 – poznámka autora

EMPIRICKÁ ČÁST

Cílem bakalářské práce je charakterizovat některé pojmy související zejména s problematikou ochrany osobních údajů a možných dopadů společenských změn vyplývajících s postupujícím technologickým rozvojem Nové společnosti. V praktické části se zaměřím na zkoumání chování uživatelů sociálních sítí a na jejich povědomí o možném narušení ochrany osobních údajů.

4. Empirický výzkum

Jako základ dalšího vědeckého zkoumání pro poznávání každodenní praxe a řešení problémů doporučuje Doc. PhDr. Iva Švarcová **empirický výzkum**³⁹. Na základě známých poznatků se v empirickém výzkumu formuluje vědecká hypotéza, která obsahuje nová pravděpodobná tvrzení, jejichž správnost dosud nebyla prokázána. V hypotézách (předpokladech) se vyjadřují rozdíly, vztahy nebo následky mezi jevy, které budeme sledovat. Hypotéza udává směr celému výzkumu, proto je její správná formulace velmi důležitá. Švarcová dále uvádí následující determinaci hypotézy:

- 1) *Hypotéza je tvrzení, vyjadřuje se oznamovací větou. Na závěr výzkumu musíme toto tvrzení prokázat, nebo vyvrátit.*
- 2) *Hypotéza vyjadřuje vztah mezi dvěma proměnnými.*
- 3) *Hypotéza musí být empiricky ověřitelná. Její proměnné musí být možné měřit nebo kategorizovat.*

4.1. Stanovení cílů a hypotéz

Na základě výše uvedené definice hypotézy a pravidel pro její správnou formulaci, jsem si pro svou práci stanovil následující hypotézy, ze kterých vycházelo dotazníkové šetření.

1. „Generace teenagerů přijímá internet snáze a má větší povědomí o rizicích spojených s užíváním internetu.“
2. „Většina uživatelů informačních technologií jsou tzv. „klikači“, uživatelé s malým povědomím o principech fungování informačních technologií.“
3. „Trávit volný čas s virtuálními přáteli v sociálních sítích je častější, než přímý kontakt.“

---

³⁹ I. Švarcová: Základy pedagogiky pro učitelské studium. 1. vyd. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Praha 2005. ISBN 80-7080-573-0

4. „Uživatelé sociálních sítí nevnímají zveřejnění svých osobních údajů negativně.“
5. „Společenská identita je důležitým faktorem pro jedince v kybernetické společnosti.“

4.2. Způsob provedení

Pro sběr dat jsem se rozhodl využít metodu dotazníkového šetření. Tato metoda je jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat pro různé typy průzkumů. Motivem pro můj výběr byla zejména jednoduchost zpracování a vyhodnocení a možnost získat velký soubor respondentů. Vytvořil jsem dotazník, který obsahuje sérii otázek, jejichž cílem je získat názory a fakta od respondentů. Při sestavení dotazníku jsem se soustředil na jasnou, stručnou a jednoznačnou formulaci otázek. Většina otázek má tvar otázky **uzavřené** – respondent má na výběr z několika variant odpovědí. Do dotazníku jsou dále zařazeny otázky na počet. Z důvodu zaměření na skupinu respondentů nižšího věku jsem do dotazníku nezařazoval složitější selektivní otázky, ani otázky na **lži-faktor**⁴⁰. Jak uvádí Švarcová⁴¹: „*Provedení předvýzkumu je nezbytnou a často podceňovanou součástí přípravy dotazníku. Předvýzkum by měl prověřit jasnost, jednoznačnost a smysluplnost otázek. Každý tazatel by si měl svůj dotazník vyplnit především sám, a potom ho ještě vyzkoušet na malém vzorku respondentů. Podle získaných poznatků může některé otázky ještě upřesnit, doplnit nebo přeformulovat jejich znění.*“ První verzi dotazníku jsem testoval na sobě a čtyřech dobrovolnících z mého okolí. Některé otázky jsem přeformuloval a u jedné změnil možné odpovědi. Pro snazší vyhodnocování jsem pomocí **maker**⁴² vytvořil automatizovaný dokument v MS Wordu. Pro vyhodnocení jsem vytvořil makro, které mělo uspořádat výsledky.

Elektronický dotazník⁴³ jsem uložil na internetové úložiště <http://www.nahraj.cz>. Náhodně vybrané skupině mých elektronických kontaktů jsem poslal e-mail s prosbou o vyplnění dotazníku. V textu e-mailu byl podrobný návod k jeho vyplnění a odeslání. Původní záměr předat dotazníky pouze elektronicky se ukázal jako špatně realizovatelný. Většina obeslaných buď nedokázala dotazník vyplnit a poslat zpět nebo e-mail odložili a už se k němu nevrátili. Ze sta elektronicky odeslaných dotazníků se mi vrátilo pouze 11. U došlých dotazníků převládali respondenti starší věku 20 let. Abych získal více informací od mladších respondentů, požádal jsem o spolupráci pedagožku ze základní školy, která

⁴⁰ Ověření pravdivosti, respektive konzistentnosti předchozích odpovědí kontrolní otázkou – poznámka autora

⁴¹ I. Švarcová: *Základy pedagogiky pro učitelské studium*. 1. vyd. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Praha 2005. ISBN 80-7080-573-0

⁴² Posloupnost akcí, funkcí nebo příkazů, které usnadňují určitou činnost (např. v programech Microsoft Word a Microsoft Excel). Používají se většinou jako posloupnost kroků při výpočtech, úpravách textu a podobně. – poznámka autora

⁴³ Příloha číslo: 1 Dotazník k analýze elektronického sdílení informací

svým žákům rozdala v tištěné podobě 50 dotazníků, z nichž se mi vrátilo 38 vyplněných. Žáci ve věku 12 až 14 let odpovídali ve svém volném čase, pouze pokud sami chtěli. Sběr dat byl ukončen 26. 2. 2011. Pro zvýšení aktuálnosti a validaci mého výzkumu jsem některé výsledky srovnal s výzkumy, které probíhaly on-line na serveru **vyplnto.cz**⁴⁴.

4.3. Struktura dotazníku

Dotazník je složen z osmnácti otázek s logickou strukturou a dynamikou, která má pomáhat udržet zájem respondenta. Při konstrukci dotazníku jsem bral v úvahu význam funkce jednotlivých otázek. Otázky jsou v dotazníku uspořádány tak, aby z hlediska respondenta tvořily logický celek a nepodsouvaly možné „očekávané“ odpovědi. Otázky jsou sloučeny do sedmi baterií podle zkoumaných oblastí

- Otázky 1 až 3 rozdělují respondenty dle pohlaví, věku a vzdělání.
- Otázka 4 měla přinést odpověď na to, jak respondenti sami hodnotí své znalosti v oboru informačních technologií.
- Otázka 5 byla vylučující pro vyplňování dotazníku v případě, že respondent neměl založen účet na Facebooku.
- Otázky 6 a 15 testují splnění podmínek pro používání služeb Facebook „Prohlášení o právech a povinnostech“⁴⁵. Nedodržením některé z těchto podmínek může mít za následek smazání účtu ze strany provozovatele služby.
- Otázky 7, 8, a 18 by měly zmapovat délku používání účtu na síti Facebook, četnost přihlášení během týdne, počet virtuálních přátel a ochotu, či neochotu respondenta zrušit svůj účet.
- Otázky 10, 11, 12, 13, 14 a 16 se zaměřují na zjištění chování respondentů v souvislosti s riziky, která přináší používání informačních technologií.
- Otázky 9 a 17 hodnotí uživatele podle rizikovosti jejich chování v ohledu na bezpečnostní doporučení.

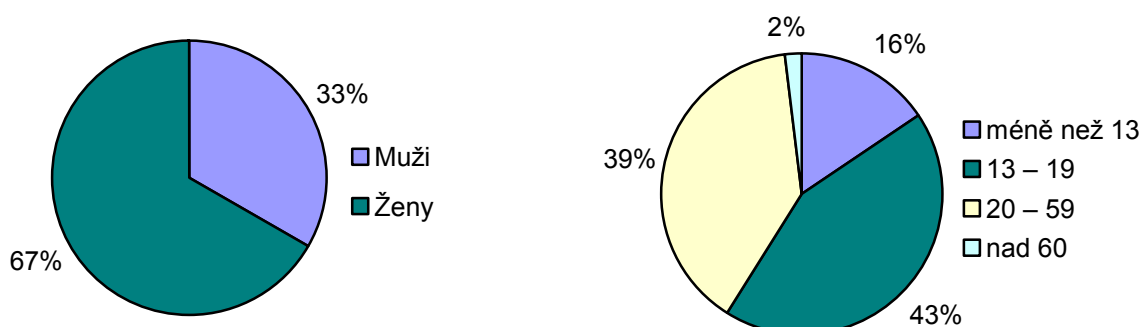
⁴⁴ Vyplnto.cz provozuje Ing. Marek Demčák. Služba umožňuje vytvoření neomezeného počtu dotazníků. Ty mohou být sestaveny jako veřejné nebo pro uzavřenou skupinu respondentů. Služba také umožňuje automatizované zpracování výsledků včetně nástrojů pro segmentaci respondentů. **Výsledky průzkumu podléhají licenci Creative Commons, podmínkou je uvedení autora.** – poznámka autora

⁴⁵ Příloha číslo: 2 Prohlášení o právech a povinnostech

4.4. Vyhodnocení výzkumu

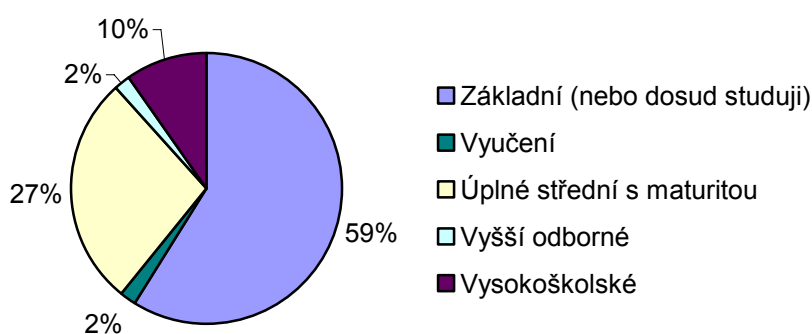
Z navrácených dotazníků jsem zpracoval jednotlivé níže uvedené grafy, které vypovídají o jednotlivých zkoumaných kategoriích. Obdržené výsledky posuzuji s obdobně zaměřenými analýzami od jiných zdrojů či subjektů.

1) Skladba respondentů podle pohlaví a věku a vzdělání

Obrázek5 Rozdělení respondentů dle pohlaví, ot. č. 1   **Obrázek6** Rozdělení respondentů podle věku, ot. č. 2

Ve srovnání se statistikou společnosti Socialbakers Ltd⁴⁶, nebyl v mém průzkumu zastoupen reprezentativní vzorek populace. Tato disproporce je způsobena výběrem respondentů, kdy 78 % respondentů je ve věku 12 až 14 let. V této věkové skupině výrazně převládaly dívky nad chlapci. Výsledky šetření jsou tedy výrazně akcentovány na jednu z nejvíce ohrožených skupin uživatelů Facebooku, tedy teenagery.

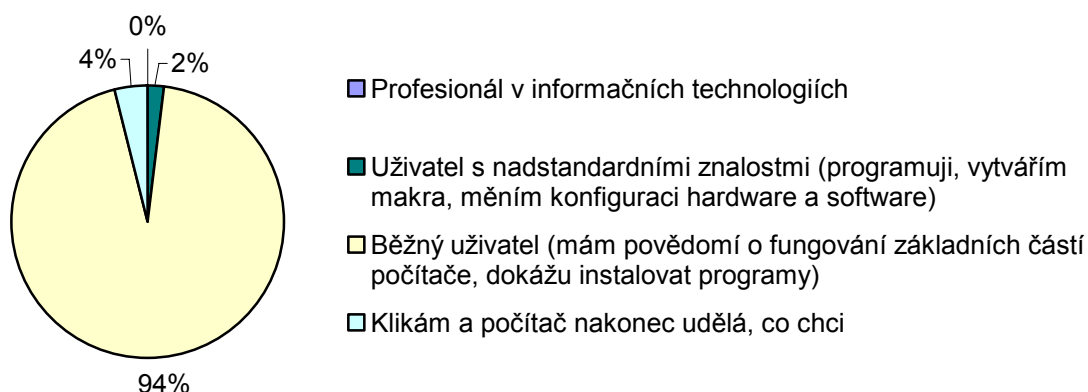

Obrázek7 Rozdělení respondentů podle vzdělání, ot. č. 3

⁴⁶ Socialbakers Ltd provozuje několik internetových portálů, mezi nimiž je také portál <http://www.socialbakers.com> zabývající se statistikami sociálních sítí Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn, YouTube. Výsledky statistik používají zejména společnosti pro cílenou reklamu a její vyhodnocování. – poznámka autora

Hlubší analýzy zkoumaného vzorku v závislosti na vzdělání by mohly být zavádějící pro nedostatečný počet respondentů v jednotlivých skupinách. Podle výsledků odpovědí na otázku číslo 2 „**Obrázek6 Rozdělení** respondentů podle věku, ot. č 2“ 58 % respondentů patří do kategorie do 19 let, tedy žáci základních škol. Toto by značně ovlivňovalo další rozbory v závislosti na vzdělání, proto jsem ke vzdělání nepřihlížel.

2) Počítačová znalost

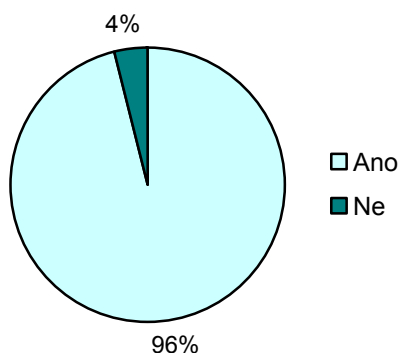

Obrázek8 Jak se respondenti hodnotí podle počítačové znalosti, ot. č. 4

Otázka číslo 4 – Jak hodnotíte svoji počítačovou znalost? 94 % odpovídajících vybralo odpověď „Běžný uživatel“. Pro respondenty bylo evidentně nepřijatelné hodnotit svoji počítačovou znalost jako „nejhorší“ z možností, tedy „Klikám a počítač nakonec udělá, co chci“. To lze interpretovat, že:

- respondenti ambiciózně věří ve své schopnosti;
- kvalita programů a instalačních procedur pokročila k takové kvalitě, že umí diagnostikovat chyby prostředí operačního systému, dostatečnost potřebného H prostředí (CPU, RAM, HDD) a chyby uživatele;
- kvalita operačního systému a instalačních procedur pokročila k takové kvalitě, že umí prověřit kompatibilitu instalovaného software.

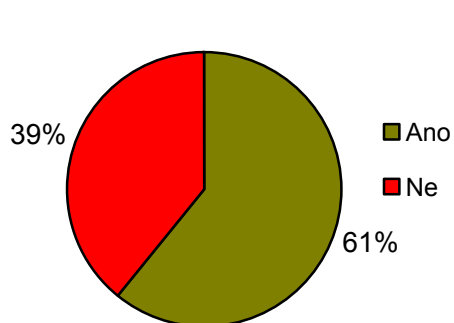
3) Založen účet na Facebooku

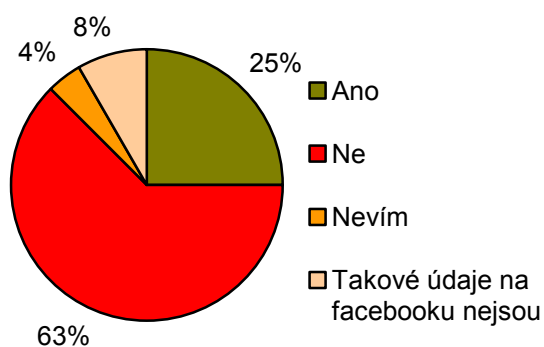
Obrázek9 Poměr respondentů, kteří mají a kteří nemají založen účet na Facebooku, ot. č. 5

Tato otázka byla zařazena do dotazníku pro zjištění penetrace Facebooku ve vzorku on-line populace respondentů. Záměr se nepodařilo realizovat, neboť v tištěných dotaznících všichni respondenti odpověděli kladně. Výsledek se tedy nedá srovnat s výše uvedenou statistikou společnosti Socialbakers Ltd.

4) Splnění podmínek pro užívání Facebooku

Obrázek10 Věk nad 13 let při založení účtu na Facebooku, ot. č. 6

Obrázek11 Zadané údaje o bydlišti, telefonním čísle a e-mailu jsou pravdivé, ot. č. 15

Registrace, založení účtu v síti Facebook není možné bez elektronického souhlasu se smlouvou „Prohlášení o právech a povinnostech“⁴⁷. „Kliknutím na tlačítko Registrace

⁴⁷ Příloha číslo 2

vyjádří uživatel svůj souhlas s dokumentem a potvrzujete, že si jej přečetl a rozumí mu. Tento dokument je přeložen do češtiny, má však další odkazy na dokumenty v angličtině. Text smlouvy zabírá 4 strany, text je psán velmi malým písmem (v příloze je zachováno původní formátování podmínek). Je velmi nepravděpodobné, že by dítě ve třinácti letech dokument přečetlo a porozumělo všem právním aspektům z dokumentu plynoucím. Z výsledku šetření vyplývá, že 39% z dotázaných v době, kdy zakládali účet na Facebooku, byli mladší třinácti let. To je zjevné porušení licenčního ujednání a tito uživatelé se svým jednáním vystavují riziku postihu ze strany provozovatele.

Při registraci také uživatelé odsouhlasili, že *poskytují svá skutečná jména a informace a neposkytnou na Facebooku falešné osobní informace ani bez povolení nevytvoří účet pro nikoho jiného*. Pokud v „testu věku“ neprošlo 39 % respondentů, v otázce číslo 15 přiznává 75 % respondentů porušení licenčních podmínek pro používání Facebooku. S klesajícím věkem respondentů přibývalo záporných nebo neurčitých odpovědí. Zdá se mi málo pravděpodobné, že by takto významná část respondentů podstoupila poněkud komplikovanou maskovací proceduru, při které je nejdříve potřeba pomocí **proxy serveru**⁴⁸ zamaskovat vlastní **IP adresu**⁴⁹, pak si vytvořit tzv. **desetiminutový e-mail**⁵⁰ a teprve potom vytvořit anonymní účet na Facebooku. Skladba mého dotazníku nepočítala s otázkami pro ověřování pravdivosti odpovědí. Proto se mohu pouze domnívat, že motivem k záporné odpovědi je spíše fakt, že se velice často mluví o tom, jak je nebezpečné sdělovat údaje o místu bydliště, telefonním čísle nebo e-mailu cizí osobě.

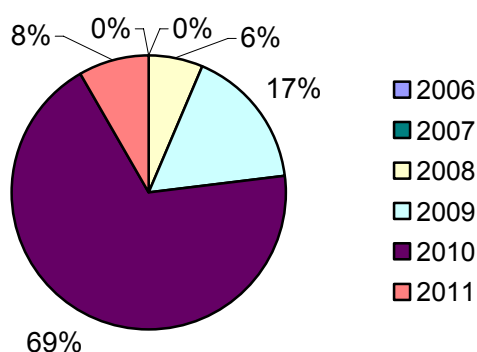
---

⁴⁸ Existují tři základní technická provedení, jak využít služeb proxy serveru - specializovaný hardware uživatele, software provozovaný v počítači uživatele nebo webová služba. Původní uživatel pak v Internetu nezanechává vlastní stopu, ale stopu proxy serveru. – poznámka autora

⁴⁹ Je to číslo, které jednoznačně identifikuje síťové rozhraní v počítačové síti. – poznámka autora

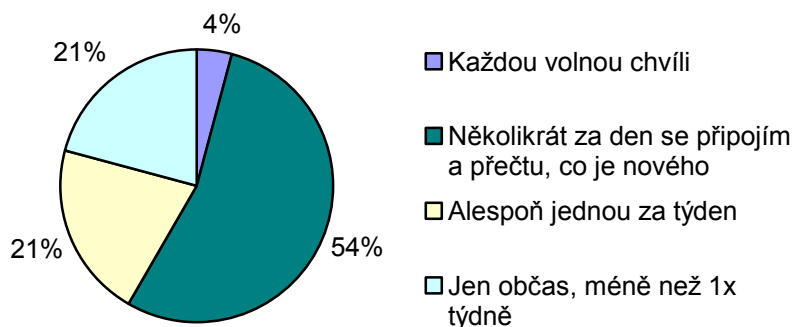
⁵⁰ Webová služba, která umožní zřídit e-mail s omezenou dobou platnosti (obvykle 10 minut). Motivem může být snaha o ochranu vlastního e-mailu před zahlcením spamem. Týká se to zpravidla registrace různých programů, webových služeb nebo diskuzních fór. Smyšlené adresy v tomto případě nelze použít, protože na ni přijde potvrzovací e-mail. Takovou službu nabízí například <http://10minutemail.com> – poznámka autora

5) Délka používání účtu v síti Facebook, četnost přihlášení, počet kontaktů a ochota, či neochota zrušit účet

Obrázek12 Rok založení účtu na Facebooku, ot. č. 7

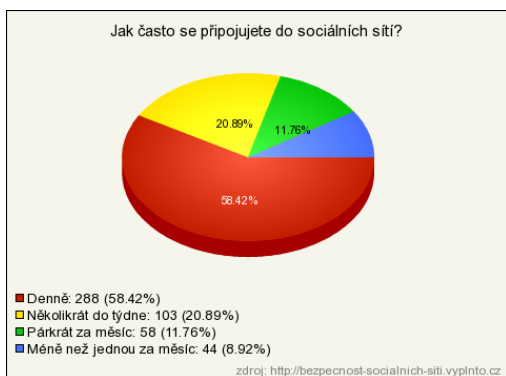
Sociální síť Facebook byla uvolněna pro veřejnost v roce 2006, nejstarší účty mohou být tedy nejdříve z tohoto roku. Nejčastěji si respondenti účet otevřeli v roce 2010, nejstarší účty jsou o dva roky starší z roku 2008. Sběr dat byl ukončen v únoru 2011, proto má poslední rok poměrně nízké zastoupení. Z výsledků výzkumu není patrná žádná závislost na délce používání Facebooku. Dokonce ani počet přátel (kontaktů) nemá prokazatelnou souvislost s délkou registrace viz samostatná otázka.

Obrázek13 Četnost přihlášení respondentů do sítě Facebook, ot. č. 8

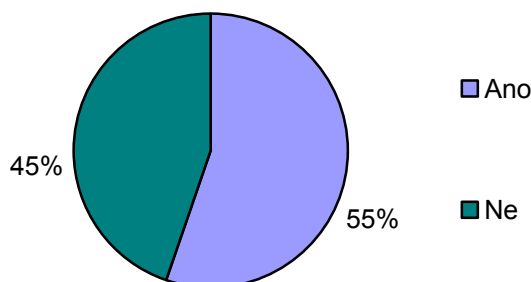
Z mého pohledu jsou těžko pochopitelné a přijatelné výsledky otázky na četnost přihlášení. Podle mého zjištění se 58 % respondentů přihlásí na Facebook každý den. Zdálo se mi nepravděpodobné, že více než polovina dotázaných denně tráví čas na Facebooku.

Obrázek14 Výsledky on-line průzkumu Adama Bajnara na www.vyplnto.cz

Pro validaci mých výsledků jsem hledal podobné výzkumy a našel on-line výzkum autora Adama Bajnara. Jeho výzkum s názvem **Bezpečnost sociálních sítí**⁵¹ obsahoval dotaz „Jak často se připojete do sociálních sítí?“ Na otázku odpovídal rozsáhlejší soubor (493 respondentů), ovšem výzkum nebyl omezen pouze na uživatele Facebooku, ale zjišťoval názory a postoje uživatelů sociálních sítí obecně. Výsledky obou šetření jsou ve shodě.

Obrázek15 Ochota zrušit účet na Facebooku, ot. č. 18

Při konstrukci otázky číslo 18 jsem se snažil vložit do dotazu důraz na bezpečnostní hlediska užívání Facebooku. Otázka zněla: „*Byl/a byste ochoten/ochotna zrušit svůj účet na Facebook na základě důrazného doporučení osoby, která je pro Vás autoritou v oblasti informační techniky?*“ 55 % dotázaných na tuto otázku odpovědělo kladně. Z analýzy dat není prokazatelné, že by se míra ochoty či neochoty zrušit svůj účet vztahovala k nějakému konkrétnímu segmentu respondentů. Provedl jsem test na segmentaci podle věku, podle délky užívání účtu, podle četnosti přihlášení a podle počtu přátel. Ve všech segmentačních testech byly výsledky přibližně stejné s odchylkou do 4 % od celkového výsledku. Z výsledků se tedy nedá určit, který segment uživatelů Facebooku by byl ochotnější svůj účet zrušit.

⁵¹ Bajnar, A. – Bezpečnost sociálních sítí, dostupné online na <http://bezpecnost-socialnich-siti.vyplnto.cz> (15.3. 2012)

6) Vyhodnocení chování respondentů v souvislosti s riziky spojenými s užíváním informačních technologií

Na otázku číslo 10 odpovídali respondenti s velkým rozptylem intervalu. Nejvíce přátel 633 měla dívka ve věku 13 - 19 let, z tohoto počtu se s 20 přáteli nesetkala osobně. V době, kdy se účastnila výzkumu měla asi rok založen účet. Uvedla, že se k účtu přihlásí několikrát za den a na dotaz, zda by byla ochotna svůj účet zrušit, odpověděla negativně.

V následující tabulce jsou uvedeny všechny odpovědi respondentů.

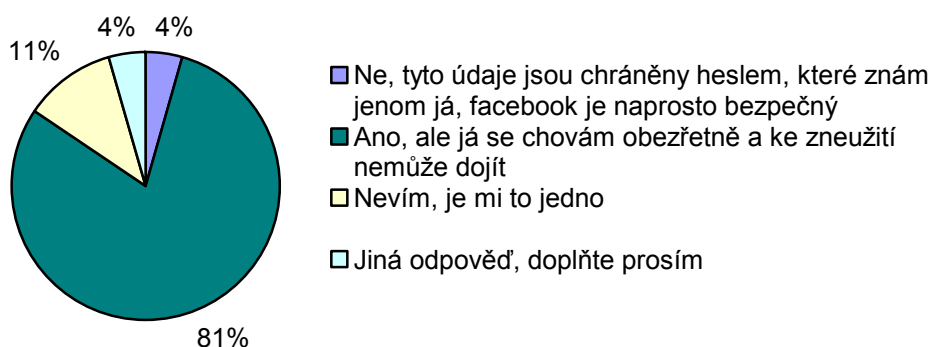
	Počet přátel	Z toho neznám osobně
median	108	20
min	9	1
max	633	78
průměr	152,8	21,5

Tabulka 1 Statistické vyhodnocení otázek č. 10 a č. 11

Většina respondentů byli žáci základní školy a dotazník vyplňovali v rámci vyučování, bez možnosti přečíst si údaj o počtu přátel přímo z prostředí Facebooku. Tímto je výsledný údaj značně zkreslen. V odpovědích se nápadně často vyskytovala čísla 100 a 200. U dětí je také velice časté soutěžení o to, kdo bude mít více přátel. Mnohdy potvrzují přátelství bez toho, aby znaly totožnost kontaktu. Sociální sítě jsou stále častěji nástrojem pro sběr dat pro internetové zločince. K tomuto účelu si vytvoří „sociálního bota“⁵², kterého pustí do sociální sítě. Ten pak nabízí přátelství všem, kdo jsou ochotni přátelství akceptovat. Od přátel shromažďuje osobní údaje, které pak může hacker prodat například pro rozesílání spamu. Kanadští vědci z University of British Columbia se rozhodli zjistit, jak v praxi fungují tzv. *social bots*, tedy automatizované programy, které se starají o účty na sociálních sítích a vydávají se za skutečné uživatele. Tyto programy dokážou mimo rozesílání žádostí o přátelství také například sdílet statusy. Tím se přibližují aktivitě skutečných uživatelů a při troše nepozornosti od nich mohou být i k nerozeznání. Vědci vytvořili síť ze 102 botů a nechali ji fungovat po dobu osmi týdnů. K jednotlivým profilům byly zvoleny fotografie atraktivních obličejů ze služby HotOrNot. Boti se nejprve propojí mezi sebou, když

⁵² Umělá identita, která se v prostředí sociálních sítí pohybuje jako „živý“ uživatel a plní instrukce svého tvůrce. – poznámka autora

je následně operace spuštěna, začnou rozesílat žádosti o přátelství ostatním uživatelům. Za osm týdnů průběhu operace boti odeslali celkem **8570 žádostí o přátelství a získali tak 3055 přátel**, což je úspěšnost více než jednoho ze tří! Ukázalo se také, že vyšší šanci na přijetí mezi přátele mají u uživatelů, kteří již mají přátel hodně, a šanci dále zvyšovalo také to, když rozesílali pozvánky přátelům uživatele, který jim již žádost potvrdil. V některých případech se boti dostali na úspěšnost až 60 procent rozeslaných pozvánek. Rozšířená síť (tedy přátelé přátel) tvořila v případě 102 členného botnetu⁵³ celkem 1,085,785 uživatelů, o nichž síť nasbírala celkem 250 GB dat. Z profilů přímých přátel byli boti schopni nasbírat zhruba 35 procent informací schopných identifikovat danou osobu, z rozšířených kontaktů 24 procent. Mezi těmito daty se mimo jiné nacházelo 46,5 tisíce e-mailových adres a 14,5 tisíce adres bydliště. Denně boti posbírali v průměru 175 veřejně nepřístupných údajů a informací o uživatelích, na které byli napojeni.⁵⁴

Obrázek16 Dotaz na možnost zneužití údajů uložených v profilu Facebook, ot. č. 12

Slovní odpovědi na otázku číslo 12:

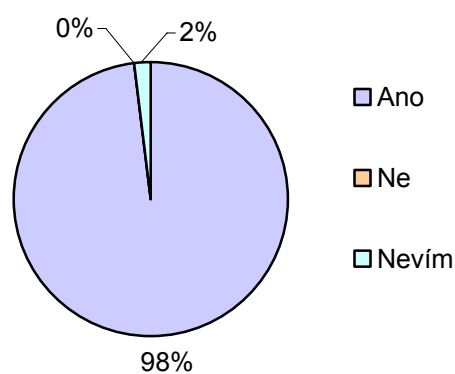
- Data můžou zneužít i velmi dobří přátelé, je potřeba dávat si pozor, které informace zveřejňuji, pak také lze nastavit, kdo může data přečíst.
- Uveřejňuji pouze údaje, které může veřejnost vědět, nezadávám nikdy osobní věci.
- Ano, ale asi všechno nejde podchytit.
- Na Facebooku nic důležitého neřeším ani neuvádím.

⁵³ Síť vytvořená z naprogramovaných identit (botů) – poznámka autora

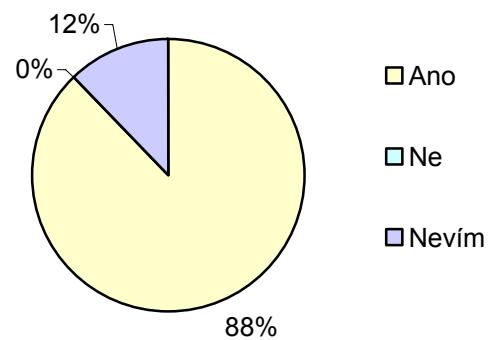
⁵⁴ Yazan Boshmaf, Ildar Muslukhov, Konstantin Beznosov, Matei Ripeanu: The Socialbot Network: When Bots Socialize for Fame and Money, University of British Columbia, Vancouver, Canada, http://lersse-dl.ece.ubc.ca/record/264/files/ACSAC_2011.pdf (03.11.2011)

- Zneužití se dají, ale myslím, že toto riziko je dostatečně vyváženo možnostmi využití. Například před schůzkou si přečtu profil a mohu se lépe připravit.

Z mého pohledu poměrně překvapivý výsledek přinesl dotaz na možné zneužití údajů z Facebooku. Pouze 4 % respondentů je přesvědčeno, že nemůže dojít k zneužití údajů, které uložili na Facebook. Poměrně významná je skupina respondentů (11 %), kterým je jedno, jestli budou jejich údaje zneužity. Zřejmě nechápou, jaká je cena jejich osobních údajů a jaké škody by mohly být způsobeny zneužitím. Všichni respondenti, kteří zvolili tuto odpověď, patřili do věkové skupiny 13 až 19 let.

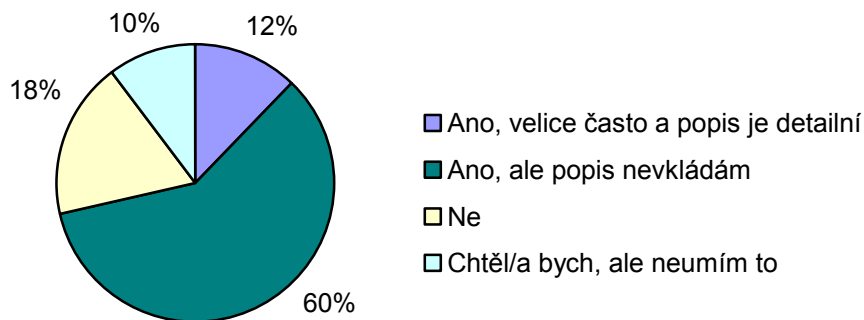

Obrázek17 Přítomnost bezpečnostního software v PC respondentů, ot. č. 13

Obrázek18 Pravidelné aktualizace bezpečnostního software, ot. č. 14

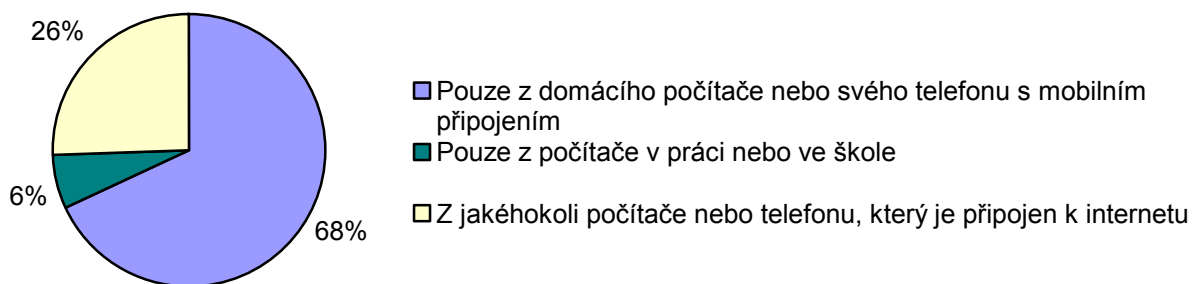
Antivirový program je základním kamenem zabezpečení počítače. Pokud je počítač připojen k Internetu, je kvalitní antivir prakticky nutností. V dnešní době automatického šíření virů přes internet, se bez antivirového programu obejdou snad pouze uživatelé, kteří dokonale rozumí všem procesům v počítači a dokáží se aktivně bránit útokům. Účinnost antivirových programů je nejvyšší, pokud jsou aktualizovány. Nové mutace virů vznikají velice rychle, proto musí reagovat také tvůrci antivirů a zpravidla několikrát denně uvolňují aktualizace, které reagují na nové hrozby. Z výsledku vyplývá, že počítače prakticky všech respondentů jsou vybaveny antivirem. Pokud jde o aktualizace těchto programů, vzrostl počet nejistých odpovědí. Tento výsledek odpovídá snaze výrobců bezpečnostních programů, aby aktualizace probíhaly bez jakéhokoli zásahu uživatele. Proto 12 % respondentů neví, zda je jejich antivir pravidelně aktualizován.

Obrázek19 Dotaz na vkládání fotografií do Facebooku, ot. č. 16

Z výsledků výzkumu vyplývá, že 82 % respondentů vkládá fotografie na Facebook. Na toto jednání se dá pohlížet zejména jako na porušení bezpečnostních zásad viz. případ Kaspersky, ale také jako možné protiprávní jednání. Právním základem je zejména **občanský zákoník**⁵⁵, který v § 12 a násl. stanovuje, že *podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejich projevů osobní povahy smějí být pořízeny nebo použity jen s jejím svolením*. V dotazníku nebyla zařazena otázka, zda respondenti vědí, co je náplní **Model release**⁵⁶ smlouvy. Tuto otázku jsem vyřadil při testování dotazníku. Nikdo z testovacího vzorku neměl tušení, na co se ptám.

7) Vyhodnocení chování respondentů v souvislosti s rizikovostí jejich konkrétního jednání

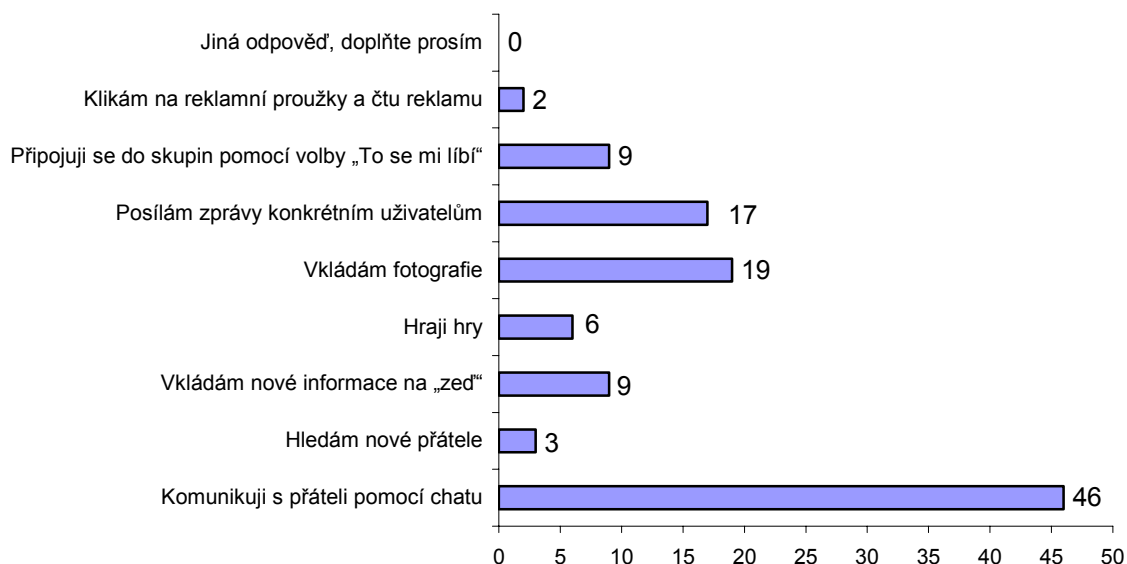
Obrázek20 Rizikové chování při přihlašování do sítě Facebook, ot. č. 9

Potencionálně velké riziko může přinést zadání přihlašovacích údajů na počítači, o kterém nevíme, zda v něm skrytě neběží špionážní program pro sběr přihlašovacích údajů. Počítače

⁵⁵ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

⁵⁶ Smlouva mezi fotografem a osobou na fotografii. Vymezuje možnosti nakládat s fotografií.

na veřejných místech mohou kdykoli použít lidé, kteří do nich špionážní software nainstalují. Více než čtvrtina respondentů však přes toto riziko používá k připojení do sítě Facebook jakýkoli počítač s připojením do internetu.

Obrázek21 Které činnosti respondenti provádí v síti Facebook, ot. č. 17

V této otázce mohli respondenti vybrat činnosti, které provádí v síti Facebook. Možnosti jsou přepsány z reálných možností nabízených uživatelům. Rizikovost jednotlivých činností je závislá na dalších okolnostech. Často při ztrátě obezřetnosti při práci s Facebookem můžeme přehlédnout i rizika pro e-mail komunikaci nebo pro internetové nákupy. Pokud se uživatel neodhlásí ze svého účtu, odejde od počítače a k tomuto počítači se může dostat další osoba, pak může původně přihlášený ztratit i peníze, kdy si po něm přichodí uživatel může nakoupit zboží na „vypůjčenou“ identitu. V případě, že je veřejný počítač kompromitován instalací škodlivého programu (keylogger), máme tak jedním pobytem v počítačové kavárně zajištěnu nepříjemnou budoucnost na několik týdnů.

Co mne překvapilo, je jednoduchost opatření, která umožňují eliminovat tyto hrozby, kterým jsou technologie šifrovaných protokolů – VPN IP/SEC nebo SSL/VPN. Bohužel málokdo je schopen je využívat.

5. Závěr

V úvodu práce jsme nastínili myšlenku nově vznikající společnosti, tj. kybernetické společnosti. Ovšem jakákoliv společnost má smysl, jen pokud její účel, její záměry, její ideje a ideály dávají smysl záměrům každého jedince. Společnost musí:

1. být vždy schopna organizovat svou hmotnou skutečnost a dávat jí společenský řád
2. umět zvládat materiální svět, činit jej smysluplným a pro jedince srozumitelným
3. ustavit legitimní společenskou a politickou moc

Pro kybernetickou společnost bude tedy problém legitimovat svou moc v reálném světě. Ten je problémem současné doby, ale může být v blízké budoucnosti vyřešen, i když se nám to aktuálně jeví jako nereálné. Pro každého jedince neexistuje společnost, dokud nemá svůj společenský status a svou společenskou funkci. Sociální sítě zatím nabízí společenskou funkci, tj. vzájemná komunikace, organizace setkání, výměna dat. V rámci ovlivňování reálného světa již několikrát sociální sítě napomohly k organizování jednotlivců, aby prosadily svůj názor na aktuální společenský řád v příslušné reálné společnosti.

Společenský status a společenská funkce jedince představují řešení vztahu mezi skupinou a jednotlivcem. Symbolizují integraci jedince se skupinou a integraci skupiny s jedincem. Jsou vyjádřením hodnoty jedince ve vztahu ke společnosti a účelu společnosti ve vztahu k jedinci.

Jedinec bez funkce a vlastního statusu považuje společnost za iracionální, nevypočitatelnou a beztvárovou. Vykořeněný jedinec, asociální jedinec, vyvrženec nevidí žádnou společnost!!! Tato myšlenka P. Druckera jakoby zrcadlí aktuální myšlení mnoha mladých, kteří v reálném světě nemají perspektivu ve studiu, možnosti pracovní seberealizace, proto revoltují odmítáním politických elit a jdou proti zájmům mocenských skupin. Pro každého z nás, obyčejné jedince, není života mimo skupinu a není naším účelem žít mimo skupinu. Proto je logické, že mladí lidé unikají do kybernetické společnosti, kde si stanovují vlastní etická pravidla svých skupin nebo akceptují sestavená pravidla již existujících a společensky zavedených skupin. Protože společnost funguje tak dlouho, dokud jedinci poskytují společenský status a společenskou funkci je to zřejmě i příčinou mnoha společenských změn ve světě za posledních několik let. Protože harmonická společnost nemá odlišnost účelu společnosti a účelu jedince. Ctnost skupiny je tedy ctností jedince, který ji dobrovolně reflektuje (viz **Obrázek 1**, Maslow, potřeba úcty). Oproti tomu nelegitimní moc, která většinou ovládá nedemokratické/totalitní společnosti, neodvozuje svůj nárok od základních

hodnot společnosti, ale pouze omezené malé skupině jednotlivců. Takto pojatá moc je vždy zhoubná, protože dokáže být pouze "hrubou silou", nikoliv autoritou. Jedinec s ní dříve či později nemůže souhlasit, neboť mu neposkytne společenský status nebo mu přestane dávat smysl. Už proto, že totalitní společnost nemůže být transparentně kontrolovanou, omezenou, odpovědnou či racionálně předvídatelnou mocí.

Typ a forma funkčního vztahu mezi společností a jedincem tedy závisí na základním přesvědčení této společnosti o přirozenosti a poslání člověka (jedince). Člověk může být považován za svobodného či nesvobodného, s rovnými či nerovnými příležitostmi, za dobrého či zlého. Dominantní přesvědčení o přirozenosti člověka určuje účel společnosti. Přesvědčení o poslání člověka pak určuje sféru, v níž se o realizaci účelu bude usilovat. A kybernetický prostor se zatím vymezuje na většinu, která hledá funkční společnost a na menšinu, která hledá jen svůj vlastní prospěch. Což nás vede k myšlence formulované do následujícího mota: *„Pravidlem je, že samozřejmé věci nejsou zase tak samozřejmé, jak se zdá, jinak by je dělalo víc lidí.“* Tom Peters, známý americký manažer.

V kontextu výše uvedené myšlenky v mottu lze aktuálně k přístupu osobních dat jednotlivců vyhodnotit následující poznatky k definovaným hypotézám v mé práci:

1. Osobní údaje mají pro jednotlivce hodnotu přímo úměrnou jeho znalostem o fungování okolního prostředí (světa) a míře jeho sebevědomí (sebereflexi). Hodnotu vlastních osobních údajů lze vyčíslit maximalizací možných osobních ztrát – (zneužití při defraudaci, ztráta prostředků a času při obhajobě vlastní nevinu, úsilí pro nápravu osobní reputace, atp.).
2. Osobní údaje mají pro společnost a společnosti vysoce ceněnou hodnotu, ale díky právnímu rámci si nemohou již počínat tak příliš agresivně.
3. Osobní údaje pro útočníky mají taktéž vysoce ceněnou hodnotu a jsou zdrojem jejich zisků, přičemž (z důvodu orientace na maximalizaci zisku) útočníci nerespektují žádné kodexy chování.

Co dodat? Snad jen tisíckrát opakované doporučení, že pokud vám záleží na tom, kdo dostane do ruky vaše soukromé údaje, měli byste si své kontakty na sociálních sítích pečlivě vybírat. Jasným doporučením potom je nepřijímat do přátel nikoho, koho skutečně osobně neznáte.

6. Resumé

V této bakalářské práci jsem se zabýval problematikou ochrany osobních údajů při používání informačních technologií. Mojí motivací bylo přesvědčení, že někteří lidé „zahazují“ výdobytky moderní společnosti, která je má zákony chránit a dobrovolně dávají svoje osobní údaje k veřejnému použití. Studium zdrojů jsem se snažil o vhléd do problematiky v několika rovinách a to legislativní, psychologické, technologické a sociální.

V teoretické části jsem popisoval jsem historický vývoj vzniku právních norem, které zaručují základní lidská práva. Věnoval jsem se vývoji legislativy v této oblasti u nás. Mojí cílovou skupinou pro praktickou část byli uživatelé největší sociální sítě na světě, kterou je Facebook. Popsal jsem některé technické zákonitosti fungování Internetu a sociálních sítí. Pro pochopení důvodů, proč se někteří lidé utíkají k sociálním sítím, jsem se snažil popsat v kapitole zabývající se motivací.

Praktickou část mé práce jsem zpracoval na základě dotazníkového šetření. Cíleným výběrem respondentů jsem se snažil výzkum zaměřit na podle mého názoru nejohroženější skupinu uživatelů Facebooku, kterou jsou děti. Některá zjištění jsou pro mne velice znepokojivá. Výrobci software se snaží produkovat takové programy, které jsou velice jednoduché na použití a kladou minimální nároky na uživatele. Uživatelé moderních programů se nemusejí vzdělávat a pod dojmem, že umí pracovat „na počítači“ nevěnují se tomu, jak věci fungují. Vzniká velká propast mezi „běžným“ uživatelem, který mnohdy nevědomky nabízí své nezabezpečené osobní údaje „znalým“ uživatelům, kteří dokáží nejen číst nezabezpečené údaje, ale dokáží se mnohdy prolomit i k údajům zabezpečeným.

Mým závěrem je, že je třeba značné osvěty. Naše soukromí a naše identita je něco, co bychom si měli chránit jako naše necennější nehmotné statky.

7. Anotace

Bakalářská práce se věnuje problematice osobních údajů v sociálních sítích v rámci prostředí Internetu. Práce začíná v teoretické části pohledem na fungování společnosti a jejího etického kodexu chování a vyžadovaného chování každého jedince. Následně práce přechází k právnímu rámci ochrany osobních údajů ve světě, Evropské unii a české republice. V praktické části práce analyzuje chování jedinců v sociální síti Facebook a porovnává výsledky s jinými podobně zaměřenými studii.

7.1. Klíčová slova

Bezpečnost, Facebook, informační technologie, Internet, kyberprostor, nová společnost, společenské změny, Úřad pro ochranu osobních údajů, uživatel, Základní listina práv a svobod, zákon č. 101/2000 sbírky, zneužití informací, osobní údaj

8. Annotation

The Bachelor Thesis deals with the issues of personal data in social network on the internet. The theoretical part of the thesis starts with the view of the social functioning and its ethical code and required behavior of a man. Then it approaches the legal bounds of personal data protection in the world, the European Union and the Czech republic. The practical part analyses man's behaviour in social network Facebook and compares the findings with other similarly focused studies.

8.1. Keywords

Safety, Facebook, information technology, Internet, cyberspace, new society, social changes, The Office of the Personal Data Protection, user, Declaration of Human Rights, Act no 101/2000 of the Legal Code, misuse of information, personal data

9. Seznam použité literatury, prameny

Právní předpisy

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění účinném od 1. ledna 2012
- Zákon 227/2000 Sb. O elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů.
- Zákon 468/2011 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č.40/1964 Sb., občanský zákoník
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

Literatura

- P. F. Drucker: Fungující společnost, Management Press, Praha 2004, ISBN: 80-7261-098-8
- I. Švarcová: Základy pedagogiky pro učitelské studium. 1. vyd. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Praha 2005. ISBN 80-7080-573-0
- V. Smejkal,– T.Sokol. – M.Vlček., Počítačové právo, C.H.Beck, Praha, 1995
- J. A. Jirásek: Strategie : umění podnikatelských vítězství, Praha : Professional Publishing, 2003, ISBN 80-86419-46-2
- A Plháková: Učebnice obecné psychologie, ACADEMIA, 2005, ISBN 80-200-1387-3
- R. David: Politologie: Základy společenských věd, Nakladatelství Olomouc. 1999
- P. Doucek: . Bezpečnostní incidenty IS/ICT a jejich řešení, (2005)
- P. Doucek: Bezpečnost IS/ICT a proces globální integrace – Proč bezpečnost?, (2005)
- P.Mates, – K.Neuwirth, , Právní úprava ochrany osobních údajů v ČR, IFEC, Praha, 2000
- Z. Chafee: Freedom of Speech in War Time, 1919

Normy

- AFR 205-16, Computer Security Policy, For Official Use Only, Headquarters, Department of the Air Force, Washington, DC,

- AR 380-19, Information Systems Security, Headquarters, Department of the Army, Washington, DC, 1. srpen 1990
- British Standard 7799-3:2006, Information Security Management Systems, Guidelines for information security risk management, 2006, British Standard Institution
- British Standard ISO/IEC 27001:2005, Information Security Management Systems, Information technology - Security techniques - Information security management systems – Requirements, 2005, British Standard Institution
- British Standard ISO/IEC 27002:2005, Information Security Management Systems, Information technology - Security techniques – Code of practice for information security management, 2005, British Standard Institution

Zdroje ze sítě internet

- www.ucebnice-dejepisu.ic.cz
- www.britannica.com
- <http://charta77.wordpress.com>
- www.justice.cz
- www.apogeo.cz
- www.mediafax.cz
- <http://english.pravda.ru>
- www.bbc.co.uk
- www.crn.com
- www.heraldsun.com
- www.cnews.cz
- www.socialbakers.com
- www.nahraj.cz
- <http://10minutemail.com>
- http://lersse-dl.ece.ubc.ca/record/264/files/ACSAC_2011.pdf
- www.vyplnto.cz

10. Seznam příloh:

Příloha č. 1 Dotazník

Příloha č. 2 Prohlášení o právech a povinnostech

Příloha č. 3 Principy Facebooku

Dotazník k analýze elektronického sdílení informací

Dovolte, abych se představil, jmenuji se Aleš Staněk a studuji Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, Fakultu Humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno. Obracím se na Vás s prosbou o spolupráci. Tento dotazník je součástí mé bakalářské práce na téma Základní lidská práva - ochrana osobních údajů. Dotazník je anonymní a získaná data budou použita pouze k uvedenému účelu. Přečtěte si, prosím, následující otázky a vyberte jednu nebo více odpovědí, dle otázky. :

1. Vaše pohlaví

- Muž
 Žena

2. Věková kategorie

- méně než 13
 13 – 19
 20 – 59
 nad 60

3. Nejvyšší ukončené vzdělání

- Základní (nebo dosud studuji)
 Vyučení
 Úplné střední s maturitou
 Vyšší odborné
 Vysokoškolské

4. Jak hodnotíte svoji počítačovou znalost?

- Profesionál v informačních technologiích
 Uživatel s nadstandardními znalostmi (programuji, vytvářím makra, měním konfiguraci hardware a software)
 Běžný uživatel (mám povědomí o fungování základních částí počítače, dokážu instalovat programy)
 Klikám a počítač nakonec udělá, co chci

5. Máte založen účet na Facebook?

- Ano
 Ne

Dále vyplňujte pouze pokud je vaše odpověď na otázku č. 5 Ano

6. V době založení účtu na Facebook mi bylo více než 13 let

- Ano
 Ne

7. Účet na Facebook používám od roku?

- 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011

8. Jak často jste přihlášení na Facebook?

- Každou volnou chvíli

- Několikrát za den se připojím a přečtu, co je nového
- Alespoň jednou za týden
- Jen občas, méně než 1x týdně

9. Do sítě Facebook se připojuji (označte jak nejčastěji)

- Pouze z domácího počítače nebo svého telefonu s mobilním připojením
- Pouze z počítače v práci nebo ve škole
- Z jakéhokoli počítače nebo telefonu, který je připojen k internetu

10. Kolik přátel máte v kontaktech na síti Facebook?Doplňte počet **11. S kolika přáteli ze sítě Facebook jste se ještě nikdy neseťkal/a osobně?**Doplňte počet

- Všechny své přátele na síti Facebook znám osobně

12. Myslíte si, že někdo může zneužít Vaše údaje uložené v profilu Facebook?

- Ne, tyto údaje jsou chráněny heslem, které znám jenom já, Facebook je naprosto bezpečný
- Ano, ale já se chovám obezřetně a ke zneužití nemůže dojít
- Nevím, je mi to jedno

Jiná odpověď, doplňte prosím

13. Máte v počítači nainstalovaný bezpečnostní software (antivir)?

- Ano
- Ne
- Nevím

14. Je tento bezpečnostní software pravidelně aktualizován?

- Ano
- Ne
- Nevím

15. Máte ve Vašem profilu vyplněny pravdivé údaje o místě bydliště, telefonním čísle, e-malu?

- Ano
- Ne
- Takové údaje na Facebooku nejsou
- Nevím

16. Vkládáte na Facebook fotografie? Připojujete k těmto fotografiím svůj popis?

- Ano, velice často a popis je detailní
- Ano, ale popis nekládám

- Ne
 Chtěl/a bych, ale neumím to

17. Vyberte, které činnosti v síti Facebook děláte (můžete označit více možností)

- Komunikuji s přáteli pomocí chatu
 Hledám nové přátele
 Vkládám nové informace na „zed“
 Hraji hry
 Vkládám fotografie
 Posílám zprávy konkrétním uživatelům
 Připojuji se do skupin pomocí volby „To se mi líbí“
 Klikám na reklamní proužky a čtu reklamu

Jiná odpověď, doplňte prosím

18. Byl/a byste ochoten/ochotna zrušit svůj účet na Facebook na základě důrazného doporučení osoby, která je pro Vás autoritou v oblasti informační techniky?

- Ano
 Ne

Děkuji za Váš čas, který jste věnovali vyplňování tohoto dotazníku.

Prohlášení o právech a povinnostech

Toto Prohlášení o právech a povinnostech (dále také jen „Prohlášení“, „Podmínky“ nebo „PPP“) vychází ze [Zásad Facebooku](#) upravuje náš vztah s uživateli a dalšími osobami využívajícími službu Facebook. Používáním služby Facebook vyjadřujete souhlas s tímto Prohlášením, které je čas od času aktualizováno v souladu s Částí 14 níže.

1. Soukromí

Vaše soukromí je pro nás velmi důležité. V našich [Zásadách používání dat](#) jsou uvedeny důležité informace o využívání služby Facebook ke sdílení s ostatními a o tom, jak shromažďujeme a používáme váš obsah a informace. Doporučujeme vám, abyste si Zásady používání dat přečetli a měli je na paměti při informovaném rozhodování.

2. Sdílení vašeho obsahu a informací

Jste vlastníkem veškerého obsahu a informací, které na Facebooku zveřejníte, a můžete určit, jakým způsobem budou sdíleny, pomocí nastavení [soukromí](#) a [nastavení aplikací](#). Kromě toho:

- Pro obsah chráněný právy k duševnímu vlastnictví, jako jsou fotografie a videa (obsah podléhající duševnímu vlastnictví, DV), nám výslovně udělujete následující oprávnění, v souladu s vašim nastavením [soukromí a nastavení aplikací](#): udělujete nám nevýhradní, přenosnou, převoditelnou, celosvětovou bezúplatnou (royalty-free) licenci na použití veškerého obsahu podléhajícího DV, který zveřejníte na Facebooku nebo v návaznosti na něj (Licence k DV). Tato licence k DV končí, jakmile svůj obsah podléhající DV odstraníte ze svého účtu, s výjimkou případů, kdy jste tento obsah sdíleli s ostatními (pokud jej také oni neodstranili).
- Jestliže obsah podléhající DV odstraníte, bude odstraněn obdobným způsobem, jako při přesunutí do Koše v počítači. Berete však na vědomí, že odebraný obsah může existovat v záložních kopiích po přiměřeně dlouhou dobu (nebude však dostupný ostatním).
- Když vy nebo ostatní uživatelé, kteří mohou prohlížet váš obsah, použijete nějakou aplikaci, váš obsah a informace budou sdíleny s touto aplikací. Vyžadujeme od aplikací respektování vašeho soukromí a vaše smlouva uzavřená s touto aplikací určuje, jak daná aplikace může používat, ukládat a přenášet tento obsah a informace. (Další informace o platformě získáte v [Zásadách používání dat](#) a na [Stránce platformy](#).)
- Pokud publikujete obsah nebo informace s použitím nastavení Veřejné, znamená to, že povolujete všem (včetně osob mimo službu Facebook) přístup k těmto informacím, jejich použití a jejich spojení s vámi (tj. s vašim jménem a profilovou fotkou).
- Oceňujeme jakékoli vaše ohlasy nebo návrhy týkající se služby Facebook. Mějte však na paměti, že je můžeme použít bez nároku na honorář pro vás (stejně jako vy nemáte povinnost nám je poskytovat).

3. Bezpečnost

Naši maximální snahou je zajistit bezpečnost služby Facebook, ale nemůžeme ji zaručit. Abychom mohli bezpečnost na Facebooku zajistit, potřebujeme vaši spolupráci. Ta pro vás přináší následující závazky:

- Nebudete na Facebooku zveřejňovat neautorizovaná komerční sdělení (například spam).
- Nebudete shromažďovat obsah nebo informace jiných uživatelů, nebo jinak získávat přístup k Facebooku, pomocí automatických nástrojů (jako jsou vyhledávací roboti, prohlédávací moduly nebo scrapery) bez našeho předchozího svolení.
- Nezapojíte se prostřednictvím Facebooku do nezákonného multi-level marketingu na pyramidovém principu.
- Nebudete nahrávat viry ani jiné škodlivé kódy.
- Nebudete se pokoušet zjistit přihlašovací údaje ani získat přístup k účtu patřícímu někomu jinému.
- Nebudete šikanovat, zastrašovat ani obtěžovat žádného uživatele.
- Nebudete zveřejňovat následující obsah: nenávistné projevy, vyhrožování nebo pornografický; podněcující k násilí; nebo obsahující nahotu či graficky znázorněné nebo bezdůvodné násilí.
- Nevytvoříte ani nebudete používat aplikaci třetí strany zahrnující obsah týkající se alkoholu, seznamování nebo jiný obsah pro dospělé (včetně reklam) bez použití odpovídajících omezení podle věku.
- Při publikování nebo nabídce soutěží, rozdávání propagačních předmětů nebo provozování loterií („propagací“) na Facebooku budete dodržovat naše [Pokyny k propagaci](#) a všechny příslušné zákony.
- Nepoužijete Facebook k činnostem nezákonným, klamavým, škodlivým nebo diskriminačním.
- Nebudete vyvíjet žádnou činnost, která by mohla způsobit ztrátu funkčnosti, přetížení nebo nesprávnou funkci nebo vzhled Facebooku, jako je útok s cílem odepření služby nebo narušení vykreslování stránek nebo jiné funkce Facebooku.
- Nebudete napomáhat k porušování tohoto Prohlášení nebo našich zásad ani je podněcovat.

4. Bezpečnost registrace a účtu

Uživatelé služby Facebook poskytují svá skutečná jména a informace, a má-li to tak zůstat, potřebujeme vaši pomoc. Dále uvádíme několik vašich povinností vůči nám týkajících se registrace a zajištění bezpečnosti vašeho účtu:

- Neposkytnete na Facebooku falešné osobní informace ani bez povolení nevytvoříte účet pro nikoho jiného.
- Nebudete vytvářet více než jeden osobní účet.
- Nebudete jako úvodní obrázek nahrávat kontaktní informace nebo neunikátní či propagační obsah.
- Pokud váš účet deaktivujeme, nevytvoříte bez našeho svolení jiný.
- Nepoužijete svůj osobní profil Timeline ke svému komerčnímu obohacení (například prodeji svých aktualizací stavu inzerentovi).
- Nebudete službu Facebook používat, pokud je vám méně než 13 let.
- Nebudete službu Facebook používat, pokud jste odsouzeným sexuálním delikventem.
- Své kontaktní informace budete udržovat přesné a aktuální.
- Nesdělíte nikomu své heslo (nebo v případě vývojářů svůj tajný klíč), neumožníte nikomu přístup ke svému účtu ani nepodniknete žádné jiné kroky, které by mohly ohrozit bezpečnost vašeho účtu.
- Nepřenesete svůj účet (včetně jakékoli stránky nebo aplikace, kterou spravujete) na jiného uživatele bez našeho předchozího písemného svolení.
- Pokud vyberete pro svůj účet nebo stránku uživatelské jméno nebo jiný identifikátor, vyhrazujeme si právo jej odebrat nebo opakovat vznesení nároku, pokud jej budeme považovat za nevhodný (například v případě stížnosti vlastníka ochranné známky na uživatelské jméno, které nemá přímý vztah ke skutečnému jménu uživatele).

5. Ochrana práv ostatních uživatelů

Respektujeme práva ostatních uživatelů, a od vás očekáváme totéž.

- Nebudete na Facebooku zveřejňovat obsah ani podnikat žádné kroky zasahující do práv jiných osob nebo jinak porušující zákon.
- Jsmo oprávněni odebrat jakýkoli vámi zveřejněný obsah nebo informace na Facebooku, pokud se domníváme, že porušuje toto Prohlášení nebo naše zásady.
- Dáváme vám k dispozici nástroje, které vám pomáhají chránit vaše práva k duševnímu vlastnictví. Další informace získáte na stránce [Jak nahlásit porušení práv k duševnímu vlastnictví](#).
- Jestliže odebereme váš obsah z důvodu porušení autorských práv někomu jinému a jste přesvědčeni, že byl odebrán omylem, máte možnost odvolat se.
- Pokud opakovaně porušíte práva k duševnímu vlastnictví jiných osob, deaktivujeme vám při splnění patřících podmínek účet.
- Není povoleno použití našich autorských práv či ochranných známek (včetně log Facebook, Facebook a F, dále výrazy FB, Face, Poke, Book a Wall) nebo jakýchkoli zavádějících podobných známek bez našeho písemného svolení, kromě případů výslovně uvedených v našich Pokynech k používání značek.
- Při shromažďování informací od uživatelů jste povinni dodržovat následující pravidla: vyžádat si jejich souhlas, vysvětlit, že jejich informace shromažďujete vy (ne služba Facebook) a zveřejnit zásady ochrany osobních údajů, kde bude uvedeno, jaké informace shromažďujete a k jakému účelu budou použity.

8. Nezveřejníte na Facebooku doklady žádného uživatele prokazující jeho totožnost ani jeho citlivé finanční údaje.
9. Nebudete označovat uživatele nebo posílat e-mailové pozvánky osobám, které nejsou uživateli, bez jejich souhlasu ani označovat uživatele, o kterých víte, že nechtějí být označováni.

6. Mobilní služby

1. V současnosti poskytujeme naše mobilní služby zdarma, mějte však na paměti, že jste nadále povinni platit za běžný tarif a poplatky vašemu poskytovateli mobilních služeb, například poplatky za textové zprávy.
2. V případě, že změníte nebo zrušíte své mobilní telefonní číslo, aktualizujete informace svého účtu na Facebooku do 48 hodin, aby bylo zajištěno, že zprávy nebudou odesílány osobě, které bude přiděleno vaše původní číslo.
3. Poskytnete veškerá práva potřebná k tomu, aby uživatelé mohli synchronizovat (i pomocí aplikace) své seznamy kontaktů se zahrnutím základních a kontaktních informací viditelných pro ně na Facebooku, včetně vašeho jména a profilové fotky.

7. Platby

Pokud na Facebooku uskutečníte platbu nebo použijete Facebook kredity, souhlasíte s našimi [Platebními podmínkami](#).

8. Zvláštní ustanovení pro moduly plug-in pro sociální síť

Pokud na svých webových stránkách použijete naše moduly plug-in pro sociální síť, jako jsou tlačítka Sdílet nebo To se mi líbí, vztahují se na vás následující dodatečné podmínky:

1. Poskytujeme vám oprávnění používat moduly plug-in služby Facebook, aby uživatelé mohli přidávat odkazy nebo obsah z vašich webových stránek na Facebooku.
2. Poskytujeme vám oprávnění používat a umožnit ostatním používat ostatním takovéto odkazy a obsah na Facebooku.
3. Neumístíte modul plug-in pro sociální síť na žádnou stránku s obsahem porušujícím toto Prohlášení v případě zveřejnění na Facebooku.

9. Zvláštní ustanovení pro vývojáře/provozovatele aplikací a webů

Pokud jste vývojářem nebo provozovatelem aplikace Platformy nebo webu, vztahují se na vás následující dodatečné podmínky:

1. Nesete zodpovědnost za svou aplikaci a její obsah i veškeré vaše využití platformy. Jste proto mimo jiné povinni zajistit, že vaše aplikace nebo využití platformy bude v souladu s našimi [Zásadami pro Platformu Facebooka Směrnicemi pro reklamu](#).
2. Váš přístup k datům získaným z Facebooku a jejich využití má následující omezení:
  1. Budete požadovat pouze data potřebná k chodu vaší aplikace.
  2. Budete uplatňovat zásady ochrany osobních údajů, ve kterých jsou uživatelé informováni, jaká uživatelská data a jakým způsobem budete využívat, zobrazovat, sdílet nebo přenášet. Adresu URL tohoto prohlášení o zásadách ochrany osobních údajů najdete do [Aplikace vývojáře](#).
  3. Nebudete využívat, zobrazovat, sdílet ani přenášet uživatelská data způsobem, který je v rozporu s vašimi zásadami ochrany osobních údajů.
  4. Odstraníte veškerá data, která od nás o určitém uživateli získáte, pokud vás o to uživatel požádá, a zajistíte pro uživatele prostředek k odeslání takovéhoto požadavku.
  5. Data, která od nás o uživateli získáte, nepoužijete pro žádné reklamní účely.
  6. Data, která od nás získáte, nepředáte přímo ani nepřímo do žádné reklamní sítě, systému reciproční reklamy, datového zprostředkovatele nebo jiného reklamního systému (ani tato data ve spojení s takovými prvky nepoužijete), a to ani v případě, že uživatel dá k takovému předání nebo použití souhlas.
  7. Neprodáte uživatelská data. Pokud dojde k převzetí vaší firmy nebo jejímu spojení s třetí stranou, můžete nadále uživatelská data používat ve své aplikaci, ale nesmíte je předat mimo vaši aplikaci.
  8. Můžeme od vás požadovat odstranění uživatelských dat, pokud je používáte způsobem, který bude podle našeho názoru v rozporu s očekáváními uživatele.
  9. Jsme oprávněni omezit váš přístup k datům.
  10. Budete dodržovat všechna ostatní omezení uvedená v našich [Zásadách pro Platformu Facebook](#).
3. Nebudete nám předávat informace, které nezávisle získáte od uživatele, nebo obsah uživatele bez souhlasu tohoto uživatele.
4. Umožníte uživatelům snadné odebrání vaší aplikace nebo odpojení od ní.
5. Poskytnete uživatelům možnost vás jednoduše kontaktovat. Můžeme také sdělit vaši e-mailovou adresu uživatelům a ostatními subjektům, kteří prohlašují, že jste zasáhli do jejich práv nebo jejich práva jinak porušili.
6. Zajistíte pro svou aplikaci zákaznickou podporu.
7. Nebudete na stránkách www.facebook.com zobrazovat reklamy třetích stran ani vyhledávací pole pro web.
8. Poskytujeme vám veškerá práva potřebná k použití kódu, rozhraní API, dat a nástrojů, které od nás získáte.
9. Neprodáte, nepřenesete ani nepřevéedete náš kód, rozhraní API ani nástroje na nikoho jiného.
10. Nebudete nekorektně prezentovat svůj vztah se službou Facebook ostatním.
11. Jsme oprávněni používat loga, která zpřístupňujeme vývojářům, nebo vydat tiskové prohlášení nebo jiné veřejné prohlášení při dodržení našich [Zásad pro Platformu Facebook](#).
12. Jsme oprávněni vydat tiskové prohlášení vysvětlující váš vztah k nám.
13. Budete dodržovat všechny příslušné zákony. Zejména budete (je-li to relevantní):
  1. dodržovat zásady odstraňování obsahu porušujícího práva a blokovat přístup uživatelům, kteří opakovaně tato práva porušují, v souladu se zákonem Digital Millennium Copyright Act.
  2. dodržovat zákon o ochraně soukromí při sledování videa Video Privacy Protection Act (VPPA) a opatřovat si souhlas od uživatelů v případech, kdy je to třeba, tak, aby uživatelská data podléhající zákonu VPPA mohla být prostřednictvím Facebooku sdílena. Ručíte za to, že zveřejnění pro nás nebude výsledkem běžného chodu vaší firmy.
14. Nezaručujeme, že platforma zůstane vždy zdarma.
15. Poskytujeme vám veškerá práva potřebná ke provozování vaší aplikace na Facebooku, včetně práva zahrnutí obsahu a informací, které nám poskytnete, do kanálů (streamů), profilů Timeline a uživatelských příspěvků týkajících se akcí.
16. Dáváte nám právo k vložení odkazu na vaši aplikaci nebo jejímu orámování a umístění obsahu, včetně reklamy, kolem vaší aplikace.
17. Jsme oprávněni analyzovat vaši aplikaci, obsah a data k libovolnému účelu, včetně komerčního (například k cílené reklamě a indexování obsahu pro vyhledávání).
18. Abychom mohli zaručit bezpečnost vaší aplikace pro uživatele, jsme oprávněni ji prověřit.
19. Máme právo vytvářet aplikace, které poskytují podobné funkce a služby jako vaše aplikace, nebo ji jinak konkuruji.

10. Informace o reklamě a dalším komerčním obsahu poskytovaném nebo zpřístupněným prostřednictvím služby Facebook

Naším cílem je poskytovat takovou reklamu a komerční obsah, které budou mít pro naše uživatele a inzerenty přínos. Abychom toho mohli dosáhnout, je třeba, abyste souhlasili s následujícími podmínkami:

1. Povolujete nám použít vaše jméno, profilovou fotku, obsah a informace (například značku, která se vám líbí, nebo akci, kterou sdílíte) ve spojení s komerčním, sponzorovaným nebo souvisejícím obsahem, který poskytujeme nebo zprostředkováváme. Pokud jste pro svůj obsah nebo informace vybrali konkrétní skupinu příjemců, budeme při použití vaší volby respektovat.
2. Neposkytneme váš obsah ani informace inzerentům bez vašeho souhlasu.
3. Jste si vědomi toho, že nemůžeme ve všech případech identifikovat placené služby a komunikaci jako takové.

11. Zvláštní ustanovení vztahující se na inzerty

Zaměření na požadovanou konkrétní skupinu příjemců si můžete zajistit zakoupením reklamy na Facebooku nebo v síti vydavatele. Při zadání objednávky prostřednictvím našeho online portálu pro reklamu (objednávka) se na vás vztahují následující dodatečné podmínky:

1. Při zadání objednávky nám sdělte, jaký typ reklamy chcete zakoupit, částku, kterou chcete investovat, a vaši nabídku. Pokud vaši objednávku přijmeme, zajistíme vaši reklamu, jakmile bude inventář k dispozici. Při zajišťování reklamy se vyznašíme doručit reklamu zadané skupině příjemců, nemůžeme však zaručit, že se reklama dostane k zamýšlenému příjemci ve všech případech.
2. Jsme oprávněni rozšířit vámi zadaná kritéria pro skupinu příjemců v případech, kdy budeme přesvědčeni, že takovýto krok zvýší účinnost vaší reklamní kampaně.
3. Objednávky jste povinni platit v souladu s našimi [Platebními podmínkami](#). Částka k úhradě bude vypočtena na základě našich sledovacích mechanismů.
4. Vaše reklamy budou splňovat naše [Směrnice pro reklamu](#).
5. O velikosti, zveřejnění a umístění vaší reklamy rozhodujeme my.
6. Nezaručujeme pozitivní výsledek vaší reklamy, například počet kliknutí na vaši reklamu.
7. Nemůžeme ovlivnit, jak jsou vytvářena kliknutí na vaši reklamě. Disponujeme systémy, které se pokouší detekovat a filtrovat určité typy klikání, neneseme však zodpovědnost za podvodné prokliky, technické problémy nebo jinak potenciálně neplatná kliknutí, která mohou ovlivnit náklady zveřejněných reklam.
8. Svou objednávku můžete kdykoli zrušit prostřednictvím našeho online portálu, ale ukončení zveřejňování reklam může trvat až 24 hodin. Nenesete zodpovědnost za úhradu všech reklam, které byly zveřejněny.
9. Naše licence ke zveřejnění vaší reklamy končí při splnění vaší objednávky. Berete však na vědomí, že pokud uživatelé na vaši reklamu reagovali, může vaše reklama zůstat aktivní do doby, než ji uživatelé odstraní.
10. Jsme oprávněni použít vaši reklamu, související obsah a informace k marketingovým a propagačním účelům.
11. Nebudete zveřejňovat žádná tisková prohlášení ani činit jiná veřejná prohlášení týkající se vašeho vztahu ke službě Facebook bez našeho písemného svolení.
12. Máme právo reklamu odmítnout nebo odebrat bez uvedení důvodu.
13. Pokud zveřejňujete reklamu jménem někoho jiného, musíte mít ke zveřejnění této reklamy oprávnění, včetně toho, že:
  1. Zaručujete, že jste zástupcem inzerenta oprávněným k uzavření smlouvy ve smyslu tohoto Prohlášení.
  2. Souhlasíte, že pokud inzerent, kterého zastupujete, toto Prohlášení poruší, můžete za toto porušení nést zodpovědnost.

12. Zvláštní ustanovení vztahující se na stránky

Pokud jste vytvořili na Facebooku stránku nebo jste jejím správcem, jste povinni souhlasit s našimi [Podmínkami stránek](#).

13. Zvláštní ustanovení vztahující se na software

Pokud si stáhnete náš software, například samostatný softwarový produkt nebo modul plug-in do prohlížeče, jste srozuměni s tím, že tento software může od nás stahovat upgrady, aktualizace a další funkce za účelem zlepšení, zdokonalení a dalšího vývoje softwaru.

14. Dodatky

1. Jsme oprávněni změnit toto Prohlášení, pokud vás na tuto skutečnost upozorníme (zveřejněním změny [na stránce Správa služby Facebook](#)) a umožníme vám se k této změně vyjádřit. Chcete-li dostávat upozornění na jakékoli další změny tohoto Prohlášení v budoucnosti, přejděte na naši [stránku Správa služby Facebook](#) použijte tlačítko „To se mi líbí“.
2. Změny částí 7, 8, 9 a 11 (části týkající se plateb, vývojářů aplikací, provozovatelů webů a inzerentů) podléhají minimální třídenní výpovědní lhůtě. Všechny ostatní změny podléhají minimální sedmidenní výpovědní lhůtě. Vaše vyjádření k navrhovaným změnám bude zveřejněno na [stránce Správa služby Facebook](#).
3. Pokud se k navrhované změně vyjádří více než 7 000 uživatelů, poskytneme vám také možnost zúčastnit se hlasování, ve kterém bude na výběr několik alternativ. Hlasování pro nás bude závazné, pokud bude hlasovat více než 30 % všech aktivních registrovaných uživatelů k danému datu.
4. Pokud změníme zásady, na které se odvoláváme v tomto Prohlášení nebo které jsou jeho součástí, můžeme zveřejnit upozornění na stránce Správa služby Facebook.
5. Jsme oprávněni provádět změny na základě zákonných předpisů nebo z administrativních důvodů, případně z důvodu opravy nepřesného vyjádření, po upozornění bez možnosti vyjádření.
6. Pokud budete službu Facebook používat i po změně našich podmínek, vyjadřujete tím svůj souhlas s našimi dodatečnými podmínkami.

15. Ukončení

Pokud porušíte ustanovení nebo smysl tohoto Prohlášení nebo nás jinak vystavíte riziku či možnosti trestního stíhání, můžeme vám přestat poskytovat část funkci nebo všechny funkce služby Facebook. Na tuto skutečnost vás upozorníme e-mailem nebo při vašem následujícím pokusu o přístup k vašemu účtu. Máte také právo kdykoli svůj účet odstranit nebo deaktivovat svou aplikaci. V takovém případě je platnost tohoto Prohlášení ukončena, nadále však zůstávají v platnosti následující ustanovení: 2.2, 2.4, 3-5, 8.2, 9.1-9.3, 9.9, 9.10, 9.13, 9.15, 9.18, 10.3, 11.2, 11.5, 11.6, 11.9, 11.12, 11.13 a 14-18.

16. Spory

1. Veškeré žaloby, soudní řízení nebo spory vůči nám vzešlé z tohoto Prohlášení nebo používání služby Facebook nebo v souvislosti s nimi budete vznášet výhradně u státního nebo federálního soudu v Santa Clara County, USA. Toto prohlášení a vaše případné žaloby na nás se řídí zákony státu Kalifornie, USA, bez ohledu na kolizi právních ustanovení. Souhlasíte, že případné soudní spory budou podléhat jurisdikci soudů v Santa Clara County, Kalifornie, USA.
2. Pokud vůči nám někdo podá žalobu týkající se vašich kroků, obsahu nebo informací na Facebooku, odškodníte nás v souvislosti s touto žalobou za veškeré škody, ztráty a výdaje jakéhokoli druhu (včetně přiměřených poplatků a nákladů na právní zastoupení). Přestože stanovujeme pravidla chování uživatelů, nemáme možnost ovlivnit ani určovat akce uživatelů na Facebooku a nezodpovídáme za obsah ani informace, které uživatelé prostřednictvím Facebooku přenášejí nebo sdílejí. Neneseme zodpovědnost za jakýkoli urážlivý, nevhodný, obscénní, nezákonný nebo jinak nepřijatelný obsah, se kterým je možné se na Facebooku setkat. Neneseme zodpovědnost za chování uživatelů Facebooku online ani offline.
3. SNAŽÍME SE UDRŽET SLUŽBU FACEBOOK V CHODU, BEZ CHYB A BEZPEČNOU. PŘESTO JI POUŽÍVÁTE NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ. SLUŽBU FACEBOOK POSKYTUJEME TAK, JAK JE, BEZ VÝSLOVNÝCH ČI PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁRUK, ZEJMÉNA NA PŘEDPOKLÁDANÉ ZÁRUKY PROJEKČNOSTI, VHODNOSTI PRO URČITÝ ÚČEL A NEPORUŠENÍ SMLOUVY. NEZARUČUJEME BEZPEČNOST A BEZCHYBNOST SLUŽBY FACEBOOK ZA VŠECH OKOLNOSTÍ, ANI NEPŘETRŽITOU FUNKCI SLUŽBY FACEBOOK BEZ VÝPADKŮ, PRODLEV ČI NEDOKONALOSTÍ. FACEBOOK NENESE ZODPOVĚDNOST ZA AKCE, OBSAH, INFORMACE ANI DATA TŘETÍCH STRAN A ZPROŠTŮJEME NÁS, NAŠE ŘEDITELÉ, REFERENTY, ZAMĚSTNANCE A ZÁSTUPCE ZODPOVĚDNOSTI V SOUVISLOSTI S ŽALOBAMI A NÁROKY NA ÚHRADU ŠKOD, ZNÁMÝCH I NEZNÁMÝCH, VZNIKLYCH V SOUVISLOSTI NEBO JAKÝMKOLI ZPŮSOBEM SPOJENÝCH S NÁROKY, KTERÉ VZNÁŠÍTE VŮČI TAKOVÝMTO TŘETÍM STRANÁM. POKUD MÁTE TRVALÝ POBYT VE STÁTĚ KALIFORNIE, USA, ZŘÍKÁTE SE SVÝCH PRÁV UVEDENÝCH V §1542 OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU STÁTU KALIFORNIE, KDE JE UVEDENO: OBECNÉ ZPROŠTĚNÍ ZODPOVĚDNOSTI SE NEVZTAHUJE NA NÁROKY, O KTERÝCH VĚŘITEL NEVÍ A NEMŮŽE PŘEDPOKLÁDAT JEJICH EXISTENCI V JEHO PROSPĚCH V DOBĚ ZPROŠTĚNÍ, PRO KTERÉ PLATÍ, ŽE V PŘÍPADĚ JEJICH ZNALOSTI BY OVLIVNILY JEHO VYROVNÁNÍ S DLUŽNÍKEM. NENESEME ODPověDNOST ZA JAKÝKOLI UŠLÝ ZISK ANI JINÉ NÁSLEDNÉ, ZVLÁŠTNÍ, NEPŘÍMÉ NEBO NÁHODNÉ ŠKODY VZNIKLY V SOUVISLOSTI S TÍMTO PROHLÁŠENÍM NEBO SLUŽBOU FACEBOOK, A TO ANI V PŘÍPADĚ, ŽE JSME BYLI NA MOŽNOST TAKOVÝCHTO ŠKOD UPOZORNĚNI. NAŠE SOUHRNNÁ ODPověDNOST VYPLÝVAJÍCÍ Z TOHOTO PROHLÁŠENÍ NEBO PROVOZOVÁNÍ SLUŽBY FACEBOOK NEPŘEKROČÍ VĚTŠÍ Z ČÁSTEK STO DOLARŮ (100 USD) NEBO ČÁSTKY, KTEROU JSTE NÁM ZAPLATILI BĚHEM UPLYNULÝCH DVANÁCTI MĚSÍCŮ. PLATNÉ ZÁKONY MOHOU RUŠIT OMEZENÍ NEBO VYLOUČENÍ ZODPOVĚDNOSTI NEBO NÁHODNÝCH ČI NÁSLEDNÝCH ŠKOD, VÝŠE UVEDENÉ OMEZENÍ NEBO VYLOUČENÍ SE NA VÁS PROTO NEMUSÍ VZTAHOVAT. V TAKOVÉM PŘÍPADĚ NESE SPOLEČNOST FACEBOOK ZODPOVĚDNOST V PLNÉM ROZSAHU PLATNÉHO ZÁKONA.

17. Zvláštní ustanovení pro uživatele mimo Spojené státy americké

Usilujeme o vytvoření globální komunity s konzistentními standardy pro všechny, avšak současně respektujeme místní zákony. Pro uživatele a osoby, které nejsou uživateli a využívají službu Facebook mimo území Spojených států amerických, platí následující ustanovení:

1. Souhlasíte s přenesením a zpracováním svých osobních údajů ve Spojených státech amerických.
  2. Pokud se nacházíte v zemi, na kterou se vztahuje embargo Spojených států amerických, nebo se nacházíte na seznamu Ministerstva financí USA Specially Designated Nationals, nebudete se účastnit na Facebooku komerčních aktivit (například reklamy nebo plateb) ani provozovat aplikace platformy nebo web.
  3. Speciální ustanovení platná pouze pro uživatele v Německu naleznete [zde](#).
  4. Některé nebo všechny služby a funkce Facebooku nemusí být k dispozici uživatelům v některých geografických oblastech. Vyhraujeme si právo vyloučit nebo omezit na základě našeho uvážení poskytování jakékoli služby nebo funkce.
18. **Definice**
1. Slovem „Facebook“ označujeme funkce a služby, které zpřístupňujeme, včetně funkci a služeb poskytovaných prostřednictvím (a) našich webových stránek na adrese www.facebook.com a veškerých dalších licencovaných nebo partnerských webů Facebooku (včetně poddomén, mezinárodních verzí, widgetů a mobilních verzí); (b) naší platformy; (c) modulů plug-in pro sociální sítě, jako je tlačítko To se mi líbí, tlačítko Sdílet a ostatní podobné funkce a (d) jiných médií, softwaru (například panelu nástrojů), zařízení nebo sítí existujících v současné době nebo vzniklých v budoucnu.
  2. Jako „platformu“ označujeme sadu rozhraní API a služeb (například obsahu) umožňujících jiným osobám, například vývojářům aplikací a provozovatelům webů, získávat ze služby Facebook data nebo nám data poskytovat.
  3. Jako „informace“ označujeme fakta a další informace o vás, včetně akcí provedených uživateli a osobami, které nejsou uživateli a využívají službu Facebook.
  4. Za „obsah“ považujeme vše, co vy nebo jiní uživatelé na Facebooku zveřejníte a co nepodléhá definici informace.
  5. Jako „data“ nebo „uživatelská data“ označujeme veškerá data, včetně obsahu uživatele nebo informací o něm, která vy nebo třetí strany mohou získat ze služby Facebook nebo poskytnout službě Facebook prostřednictvím platformy.
  6. „Publikováním příspěvku“ označujeme zveřejnění příspěvku ve službě Facebook nebo jeho jiné zpřístupnění prostřednictvím služby Facebook.
  7. Jako „použití“ označujeme využití, kopírování, zveřejnění nebo zobrazení, distribuci, úpravu, překlad a vytvoření odvozeniny.
  8. Za „aktivního registrovaného uživatele“ označujeme uživatele, který se během uplynulých 30 dnů alespoň jednou přihlásil ke službě Facebook.
  9. Za „aplikaci“ považujeme libovolnou aplikaci nebo web, který používá platformu nebo k ní využívá přístup, a také všechny ostatní subjekty, které od nás získávají nebo získaly data. Pokud již nepoužíváte přístup k platformě, ale neodstranili jste veškerá od nás získaná data, bude se na vás pojem aplikace vztahovat do doby, než data odstraníte.
19. **Ostatní**
1. Pokud jste občanem USA nebo Kanady nebo máte v těchto zemích svou hlavní pobočku, představuje toto Prohlášení smlouvu mezi vámi a společností Facebook, Inc. V ostatních případech je toto Prohlášení smlouvou mezi vámi a společností Facebook Ireland Limited. Pojmy „nám“, „my“ a „naše“ označují společnost Facebook, Inc. nebo Facebook Ireland Limited, podle příslušnosti.
  2. Toto Prohlášení tvoří úplnou smlouvu mezi oběma stranami týkající se služby Facebook a nahrazuje veškeré předchozí smlouvy.
  3. Pokud by kterákoliv část tohoto Prohlášení pozbyla platnosti, zůstávají ostatní části plně v platnosti a nepozbývají účinnosti.
  4. Pokud neuplatníme kteroukoli část tohoto Prohlášení, nebude to považováno za zřeknutí se tohoto Prohlášení.
  5. Jakékoli dodatky nebo vzdání se práv týkající se tohoto Prohlášení musí být učiněny písemně a námi podepsány.
  6. Nepřenesete žádné ze svých práv ani závazků vyplývajících z tohoto Prohlášení na nikoho jiného bez našeho svolení.
  7. Veškerá naše práva a závazky vyplývající z tohoto Prohlášení jsou plně převoditelná v případě fúze, převodu vlastnictví nebo majetku nebo opatření na základě zákona či jiné situace.
  8. Žádné ustanovení tohoto Prohlášení nás nezavazuje zodpovědnosti dodržovat zákony.
  9. Tímto Prohlášením nejsou poskytována žádná oprávnění třetích stran.
  10. Vyhraujeme si všechna práva mimo práv, která vám výslovně přísluší.
  11. Při používání služby Facebook budete dodržovat všechny příslušné zákony.

Doporučujeme přečíst si také následující dokumenty:

- [Zásady používání dat](#): Zásady používání dat vám pomohou porozumět tomu, jak shromažďujeme a využíváme informace.
- [Platební podmínky](#): Tyto dodatečné podmínky se vztahují na všechny platby uskutečňované prostřednictvím služby Facebook.
- [Stránka Platformy](#): Tato stránka vám pomůže porozumět postupům uplatněným při přidání aplikace třetí strany nebo použití programu Facebook Connect, včetně způsobu, jakým tyto subjekty mohou získávat přístup k vašim datům a využívat je.
- [Zásady pro Platformu Facebook](#): Tyto směrnice obsahují zásady pro aplikace, včetně serverů využívajících program Connect.
- [Směrnice pro reklamu](#): Tyto směrnice obsahují zásady platné pro reklamu zveřejňovanou na Facebooku.
- [Pokyny k propagaci](#): Tyto směrnice obsahují zásady platné při nabídce soutěží, provozování loterií a ostatních typů propagace na Facebooku.
- [Centrum informací pro použití značky](#): Tyto směrnice obsahují zásady platné pro používání ochranných známek společnosti Facebook, jejího loga a snímků obrazovek.
- [Jak nahlásit porušení práv k duševnímu vlastnictví](#)
- [Jak nahlásit porušení autorských práv](#)
- [Podmínky stránek](#): Tyto pokyny platí při používání Stránek služby Facebook.
- [Zásady komunity](#): Tyto pokyny popisují očekávané chování týkající se obsahu, který budete na Facebooku zveřejňovat, a vašich aktivit na Facebooku.

Cheče-li si přečíst Prohlášení o právech a povinnostech v různých jazycích, změňte nastavení jazyka pro aktuální relaci Facebooku kliknutím na odkaz jazyka, který se nachází na většině stránek v levém rohu. Pokud není Prohlášení ve vámi vybraném jazyce k dispozici, zobrazí se jako výchozí anglická verze.

Principy Facebooku

Facebook vytváříme, protože chceme otevřenější a upřímnější svět, a věříme, že se díky němulepší porozumění i mezilidské vztahy. Facebook podporuje otevřenost a upřímnost větší volností pro sdílení a navazování kontaktů jednotlivých osob. Existují určité principy, kterými se v těchto otázkách Facebook řídí. Chceme-li tyto principy realizovat, nesmíme spoléhat pouze na zákonná a technologická omezení či neustále se vyvíjející společenské normy. Stanovili jsme proto následující principy, které tvoří základ práv a povinností všech ve službě Facebook.

1. Svoboda sdílení a navazování kontaktů: Lidé by měli mít volnost při sdílení libovolné informace v jakékoli podobě či formátu a jsou oprávněni kontaktovat kohokoli přes internet (osoby, organizace i služby), pokud obě strany s komunikací souhlasí.
2. Vlastnictví a správa informací: Lidé by měli být vlastníky svých informací. Měli by mít svobodu sdílet je se všemi, s nimiž sdílet chtějí, a mít možnost brát své informace kamkoli – včetně jejich kompletního odebrání ze služby Facebook. Lidé by měli mít volnou ruku při rozhodování, s kým své informace budou sdílet, a měli by mít k dispozici způsob pro nastavení soukromí podle vlastních preferencí. Tyto možnosti nastavení se ovšem nevztahují na další využití informací osobami, které je obdržely, a to zejména mimo službu Facebook.
3. Volný tok informací: Lidé by měli mít volný přístup ke všem informacím, které jim ostatní uživatelé zpřístupní. Rovněž by měli mít k dispozici praktické nástroje pro snazší, rychlejší a efektivnější sdílení a přístup k těmto informacím.
4. Všeobecná rovnost: Každá osoba – jednatel, inzerent, vývojář, organizace a jiné celky – by bez ohledu na svou primární aktivitu měla mít možnost zastoupení a přístupu k distribuci i informacím ve službě Facebook. Na všechny osoby využívající službu Facebook by se měly vztahovat stejné principy, práva i povinnosti.
5. Sociální hodnoty: Lidé by měli mít svobodu vytvářet svou pověst a důvěryhodnost prostřednictvím vlastní identity a kontaktů. Jejich přítomnost ve službě Facebook by neměla být zrušena z žádných důvodů kromě těch, které jsou popsány v Prohlášení o právech a povinnostech Facebooku.
6. Otevřené platformy a standardy: Lidé by měli mít k dispozici programová rozhraní pro sdílení a přístup k dostupným informacím. Specifikace těchto rozhraní by měly být veřejné a dostupné pro všechny.
7. Základní služby: Lidé by měli mít možnost využívat Facebook pro vlastní prezentaci, navazování kontaktů a sdílení informací. Každá osoba by měla moci používat službu Facebook bez ohledu na míru své účasti či četnost příspěvků.
8. Obecný prospěch: Práva a povinnosti Facebooku a lidí, kteří jej používají, jsou popsány v Prohlášení o právech a povinnostech, a jsou v souladu s těmito principy.
9. Transparentní postupy: Facebook by měl veřejně informovat o svém účelu, plánech, zásadách i aktivitách. Facebook by měl mít vývěsku pro oznámení a komentáře a volební systém, který by uživatele podněcoval ke sdílení názorů a umožnil by diskusi o dodatcích k těmto principům či Prohlášení o právech a povinnostech.
10. Jeden svět: Služba Facebook by měla přesahovat zeměpisné i národní hranice a měla by být dostupná komukoli na světě.